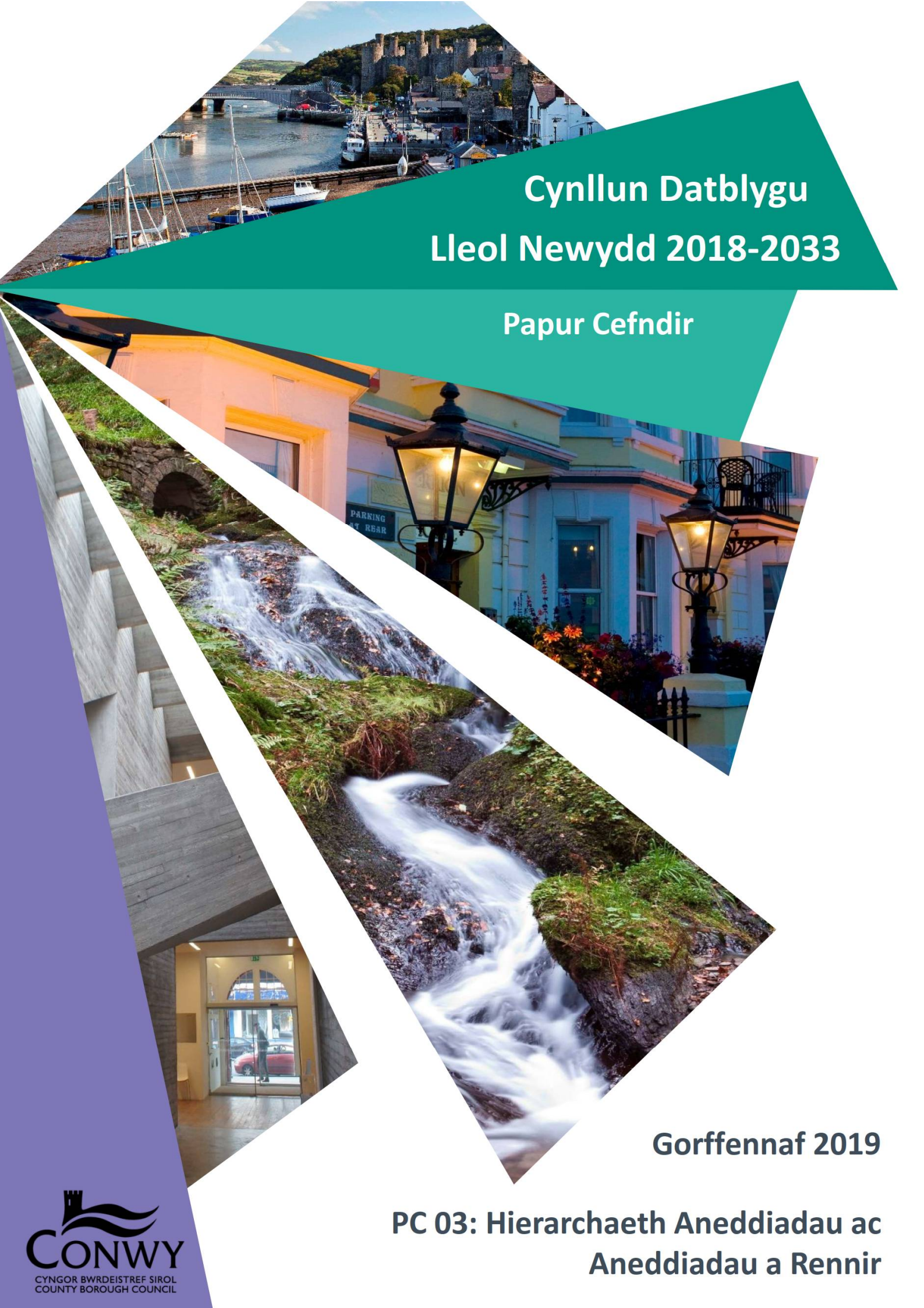

Cynllun Datblygu Lleol Newydd 2018-2033

Papur Cefndir

Gorffennaf 2019

**PC 03: Hierarchaeth Aneddiadau ac
Aneddiadau a Rennir**

Mae'r ddogfen hon ar gael i'w gweld a'i lawrlwytho ar wefan y Cyngor yn: www.conwy.gov.uk/cdlln Mae copïau hefyd ar gael i'w gweld yn y prif lyfrgelloedd a swyddfeydd y Cyngor a gellir eu cael gan y Gwasanaeth Polisi Cynllunio Strategol, Coed Pella, Ffordd Conwy, Bae Colwyn LL29 7AZ neu drwy ffonio (01492) 575461. Os hoffech chi gael gair â swyddog cynllunio sy'n gweithio ar y Cynllun Datblygu Lleol ynglŷn ag unrhyw agwedd ar y ddogfen hon, cysylltwch â'r Gwasanaeth Polisi Cynllunio Strategol ar (01492) 575181 / 575445/ 575124 / 574232.

Gallwn ddarparu'r ddogfen hon ar CD, yn electronig neu mewn print mawr a gallwn ei chyfieithu i ieithoedd eraill, cysylltwch â y Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar (01492) 575461.

Rhoddir trwydded ddirymiadwy nad yw'n gyfyngedig, heb freindal, i chi weld y Data Trwyddedig ar gyfer defnydd anfasnachol yn unig, o'r cyfnod y bydd ar gael gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy;

Ni chewch gopïo, is-drwyddedu, dosbarthu, gwerthu neu fel arall drefnu bod y Data Trwyddedig ar gael mewn unrhyw ffurf i drydydd partïon; a Neilltuir hawliau trydydd parti i orfodi telerau'r drwydded hon i'r Arolwg Ordnans.

Cynnwys

1	Pwrpas yr Adroddiad	4
2	Pam mae angen adolygiad?.....	4
3	Y cyd-destun polisi presennol	11
4	Dewisiadau Hierarchaeth	12
	Prif Ganolfan Gwasanaeth	13
	Prif Bentrefi	14
	Mân Bentrefi.....	15
	Pentrefannau.....	15
5	Ffiniau aneddiadau.....	15
6	Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015).....	16
7	Dewisiadau Hierarchaeth Aneddiadau a Gwerthusiadau	17
8	Adolygiad o aneddiadau a rennir ar ffin Sir Conwy a Pharc Cenedlaethol Eryri.....	31
9	Y cyd-destun polisi cyfredol (aneddiadau a rennir).....	31
	Eryri 31	
11	Hierarchaeth.....	33
12	Pam mae angen adolygiad?.....	33
13	Cymariaethau polisi trawsffiniol.....	33
14	Mân Bentrefi.....	34
15	Pentrefannau.....	34
16	Materion	35
	Trefriw	35
	Dwygyfylchi a Chapelulo	35
	Safleoedd Eithriadau.....	35
17	Argymhellion	36
	Atodiad 1.....	37
	Atodiad 2.1 Sgiliau iaith Gymraeg yn ôl ardal cyngor cymuned, 2011	41
	Atodiad 2.2 Newid yng nghyfran y siaradwyr Cymraeg 2001-2011, yn ôl cyngor cymuned.....	42

1 Pwrpas yr Adroddiad

- 1.1 Mae'r adroddiad hwn yn nodi sut fydd y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Newydd yn mynd i'r afael â rolau a swyddogaethau aneddiadau ym Mwrdeistref Sirol Conwy. Bydd hyn yn penderfynu graddfa a natur gyffredinol datblygiadau y gall pob anheddiad ymdopi â nhw. Dylid ei ddarllen ar y cyd ag Adroddiad BP01 Dewisiadau Lefel Twf ac Adroddiad BP02 Dewisiadau Dosbarthiad Gofodol.
- 1.2 Mae proses o haenau'n cael ei defnyddio ar gyfer grwpiau o aneddiadau sydd â nodweddion tebyg o ran maint y boblogaeth, cyfleusterau, pwysau twf a gwasanaethau sydd ar gael. Mae hyn yn caniatáu rhannu lefelau twf cynaliadwy a chymesur rhwng aneddiadau.

2. Pam mae angen adolygiad?

- 2.1 Mae angen adolygu'r hierarchaeth aneddiadau yn y CDLI Newydd am y rhesymau canlynol:
- Angen sicrhau bod y CDLI Newydd yn rhoi ystyriaeth i astudiaethau Cynllun Gofodol sydd ar ddod;
  - Angen sicrhau bod y CDLI Newydd, cyhyd â bod hynny'n ymarferol, yn gyson â CDLI awdurdodau cyfagos;
  - Angen i'r CDLI Newydd ymateb yn well i dai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol, yn enwedig yn yr aneddiadau llai; a
  - Rhai aneddiadau wedi cael/colli cyfleusterau cymunedol, sy'n effeithio ar ba mor gynaliadwy ydynt yn gyffredinol a'u gallu i ymdopi â thwf yn y dyfodol.

Dewisiadau Twf y CDLI Newydd

Mae'r tabl canlynol yn nodi'r dewisiadau dosbarthu twf ar gyfer Ardal y Cynllun. Mae'r rhain wedi'u paratoi i'w hystyried yn seiliedig ar ganlyniadau Adroddiadau Monitro Blynnyddol, galw ar y farchnad a thir y gellir ei ddatblygu (sydd ar gael), gan gynnwys egwyddorion cynlluniau a strategaethau eraill.

Cyfyngedig yw'r tir y gellir datblygu arno o fewn Ardal y Cynllun oherwydd perygl o lifogydd a chyfyngiadau topograffaid felly bydd angen i'r CDLI Newydd ystyried dosbarthiad twf yn ofalus. Mae'r dewisiadau'n cael eu hamlinellu isod:

Opsionau Dosbarthiad Twf – Asesiad o'r Rhestr Hir			
Opsion Dosbarthiad Twf	Disgrifiad	Asesiad Cychwynnol	Bwrw Ymlaen
Opsion 1: Ailadrodd y CDLI a fabwysiadwyd Opsion(Opsionau) Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Opsion twf i'w ystyried yn erbyn Opsionau 1 a 2 yr Hierarchaeth Aneddiadau. Os dewisir yr opsiwn twf hwn bydd yn debygol o adlewyrchu un o'r opsiynau hyn yn yr hierarchaeth aneddiadau.	Defnyddio'r hierarchaeth aneddiadau a fabwysiadwyd ar hyn o bryd yn y CDLI (mabwysiadwyd a gwerthuswyd) er mwyn caniatáu dosbarthiad cyfrannol cynaliadwy o ddatblygiad yn seiliedig ar anghenion y gymuned, maint y boblogaeth a meini prawf cynaliadwyedd. Fel yn achos y CDLI dosbarthwyd 85% o'r twf yn yr ardaloedd trefol a 15% yn yr ardal wledig (Aneddiadau Haen 1 a 2)	Byddai'r dull gweithredu hwn yn seiliedig ar yr wybodaeth yn hierarchaeth aneddiadau'r CDLI cyfredol ac mae'n ceisio caniatáu dosbarthiad twf cyfrannol ar sail cynaliadwyedd. Byddai datblygiad yn canolbwyntio ar dair haen uchaf yr hierarchaeth aneddiadau (Coridor Trefol yr A55, Aneddiadau Haen 1 a Haen 2), yn seiliedig ar nodi'r aneddiadau a'r safleoedd mwyaf cynaliadwy. Byddai'r dull hwn yn ystyried cynaliadwyedd cyffredinol, Egwyddorion Cynllunio Allweddol a Chanlyniadau Creu Lleodd fersiwn ddrafft Polisi Cynllunio Cymru, Argraffiad 10. Byddai polisi wedi'i fireinio yn cael ei ddatblygu yn yr aneddiadau gwledig y tu allan i Aneddiadau Haen 1 a Haen 2, er mwyn gwarchod cymeriad lleol a darparu ar gyfer anghenion tai lleol. Ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei osod ar restr fer o opsiynau. Fodd bynnag, byddai'n rhaid ystyried diffyg datblygu gwledig blaenorol a chyfyngiadau rhai aneddiadau trefol wrth gynnal gwerthusiad llawn	IE
Opsion 2: Dosbarthu Twf i'r holl ganolfannau trefol ar hyd Coridor yr A55	Cyfeirio'r holl ddatblygiadau i'r ganolfannau trefol ar hyd Coridor yr A55 fel y nodwyd yn yr	Ystyrir bod canolbwyntio twf ar ganolfannau trefol Coridor yr A55 yn cyd-fynd â chanllawiau Polisi Cynllunio Cymru o ran nodi'r lleoliadau mwyaf cynaliadwy ar gyfer datblygu, gan mai yn yr aneddiadau mwyaf hyn y mae'r seilwaith, gwasanaethau a chyfleusterau fel arfer. Mae'r dull hwn hefyd yn ystyried y pum	IE

Opsiwn(Opsiynau) Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Mae'r opsiwn twf yn fwyaf addas ar gyfer opsiynau 1, 2 a 3 yr Hierarchaeth Aneddiadau. Eto i gyd, gellir ei ystyried yn erbyn yr holl ardaloedd trefol a nodwyd yn Opsiynau 1, 2, 3, 4 a 5 yr Hierarchaeth. Os dewisir yr opsiwn dosbarthiad twf hwn bydd yn adlewyrchu un o'r opsiynau hyn yn yr hierarchaeth aneddiadau.	hierarchaeth bresennol gyda'r capasiti a'r seilwaith i gynnal datblygiad. O dan yr opsiwn hwn ni fyddai unrhyw ddyraniadau gwledig ar gyfer datblygu. Byddai polisi wedi'i fireinio yn cael ei ddatblygu yn yr aneddiadau gwledig i sicrhau bod modd gweithredu mewn ffordd fwy hyblyg wrth gyflwyno a darparu tai ar gyfer anghenion lleol gan warchod cymeriad lleol a'r cefn gwlad agored.	Egwyddor Cynllunio allweddol ac yn adlewyrchu casgliadau'r Adolygiad Tir Cyflogaeth a'r Asesiad o'r Farchnad Eiddo. Byddai polisi wedi'i fireinio yn cael ei ddatblygu yn yr aneddiadau gwledig i sicrhau bod modd gweithredu mewn ffordd fwy hyblyg wrth gyflwyno a darparu tai ar gyfer anghenion lleol gan warchod cymeriad lleol a'r cefn gwlad agored ar yr un pryd. Ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei osod ar restr fer o opsiynau. Fodd bynnag, yn debyg i'r materion a godwyd yn Opsiwn 1, mae angen mwy o waith gwerthuso a chasglu sylfaen dystiolaeth i asesu capasiti a'r gallu i gyflenwi hyn mewn rhai aneddiadau gwledig e.e. bydd yn rhaid ystyried Perygl Llifogydd a Datrysiadau Dylunio Blaengar i benderfynu a ellir cynnal datblygiad newydd yn yr aneddiadau trefol yn Nwyrain y Fwrdeistref Sirol e.e. Pensarn, Tywyn a Bae Cinmel a Datrysiad Rheoli Traffig yn Abergele	
Opsiwn 3: Twf trefol penodol yn unol â Chynllun Gofodol Cymru. Opsiwn(Opsiynau) Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Yn fwy addas i Opsiynau 4 a 5 yr Hierarchaeth Aneddiadau. Os dewisir yr opsiwn dosbarthiad twf hwn bydd yn debygol o adlewyrchu un o'r opsiynau hyn	Cyfeirio datblygiad yn unol ag Aneddiadau Cynradd Allweddol ac Aneddiadau Allweddol Cynllun Gofodol Cymru, gyda'r capasiti a'r seilwaith i gynnal datblygiad. Byddai polisi wedi'i fireinio yn cael ei ddatblygu yn yr aneddiadau gwledig i sicrhau bod modd gweithredu mewn ffordd fwy hyblyg wrth gyflwyno a darparu tai ar gyfer anghenion lleol.	Ystyrir bod canolbwyntio twf yn unol â Chynllun Gofodol Cymru yn cyd-fynd â Pholisi Cynllunio Cymru o ran nodi'r lleoliadau mwyaf addas ar gyfer datblygu, gan mai yn yr aneddiadau mwyaf hyn y mae'r seilwaith, gwasanaethau a chyfleusterau fel arfer. Mae'r dull hwn hefyd yn ystyried y pum Egwyddor Cynllunio allweddol ac yn adlewyrchu casgliadau'r Adolygiad Tir Cyflogaeth a'r Asesiad o'r Farchnad Fasnachol. Mae'r farchnad yn yr ardaloedd hyn hefyd yn fwy bywiog a deniadol i ddatblygwyr. Yn bwysig iawn, mae'r opsiwn hwn hefyd yn ystyried y cyfyngiadau a nodwyd yn yr ardaloedd trefol y tu hwnt i Gynllun Gofodol Cymru h.y. Abergele, Pensarn, Tywyn a Bae Cinmel. Byddai polisi wedi'i fireinio yn cael ei ddatblygu yn yr aneddiadau gwledig i sicrhau bod modd gweithredu mewn ffordd fwy hyblyg wrth gyflwyno a darparu tai ar gyfer anghenion lleol gan warchod cymeriad lleol a'r cefn gwlad agored. Ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei osod ar restr fer o opsiynau. Fodd bynnag, er bod Cynllun Gofodol Cymru yn berthnasol o hyd, mae'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn cael ei lunio ar hyn o bryd. Er gwaethaf hyn, mae'r opsiwn a gynigir yn dal i hyrwyddo cynaliadwyedd ac felly mae'n bodloni'r Canlyniadau Cynllunio Allweddol a Chanlyniadau Creu Lleoedd	IE

Opsiwn 4: Twf trefol penodol yn unol â Chynllun Gofodol Cymru ac Aneddiadau Dibynnol Opsiwn(Opsiynau) Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Yn fwy addas i Opsiynau 4 a 5 yr Hierarchaeth Aneddiadau. Os dewisir yr opsiwn dosbarthiad twf hwn bydd yn debygol o adlewyrchu un o'r opsiynau hyn	Cyfeirio datblygiadau yn unol ag Aneddiadau Cynradd Allweddol ac Aneddiadau Allweddol Cynllun Gofodol Cymru, ynghyd ag Aneddiadau Dibynnol, gyda'r capasiti a'r seilwaith i gynnal datblygiad. Yn yr ardaloedd gwledig y tu allan i'r Aneddiadau Dibynnol byddai polisi wedi'i fireinio yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod modd gweithredu mewn ffordd fwy hyblyg wrth gyflwyno a darparu tai ar gyfer anghenion lleol gan warchod cymeriad lleol a'r cefn gwlad agored ar yr un pryd.	Mae hwn yn debyg i Opsiwn 3, ond mae hefyd yn dosbarthu elfen o dwf i'r Aneddiadau Dibynnol. Nid yw'r opsiwn hwn yn dosbarthu twf i'r Aneddiadau Dibynnol i'r un graddau ag Opsiwn 1 (y CDLI cyfredol). Ystyrir felly ei fod yn cyd-fynd â Chynllun Gofodol Cymru a Pholisi Cynllunio Cymru o ran nodi'r lleoliadau mwyaf cynaliadwy ar gyfer datblygu, gan mai yn yr aneddiadau mwyaf hyn y mae'r seilwaith, gwasanaethau a chyfleusterau fel arfer. Mae'r dull hwn hefyd yn ystyried y pum Egwyddor Cynllunio allweddol ac yn adlewyrchu casgliadau'r Adolygiad Tir Cyflogaeth a'r Asesiad o'r Farchnad Fasnachol. Yn yr ardaloedd gwledig y tu allan i'r Aneddiadau Dibynnol byddai polisi wedi'i fireinio yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod modd gweithredu mewn ffordd fwy hyblyg wrth gyflwyno a darparu tai ar gyfer anghenion lleol gan warchod cymeriad lleol a'r cefn gwlad agored ar yr un pryd. Ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei osod ar restr fer o opsiynau.	IE
Opsiwn 5: Opsiwn a Arweinir gan Adfywio Opsiynau Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Yn fwy addas i Opsiynau 1, 2 a 3 yr Hierarchaeth Aneddiadau. Os dewisir yr opsiwn dosbarthiad twf hwn bydd yn debygol o adlewyrchu un o'r opsiynau hyn.	Byddai datblygiadau yn cael eu canolbwyntio ar yr aneddiadau hynny lle byddai datblygu yn dod â buddion adfywio (e.e. Bae Colwyn, Abergele, Pensarn, Tywyn, Bae Cinmel a Llanrwst)	Mae'r aneddiadau sydd arnynt angen eu hadfywio yn tueddu i berfformio'n is o ran yr ardal farchnad dai leol. Byddai hyfywedd cymharol is yn golygu ei fod yn anodd sicrhau amrediad llawn o rwymedigaethau cynllunio (addysg, tai fforddiadwy ac ati). Gellid peryglu'r gwaith o ddarparu tai yn gyffredinol oherwydd byddai goblygiadau i'r cyflenwad tir ar gyfer tai. Byddai canolbwyntio datblygiadau ar aneddiadau o'r fath hefyd yn gallu effeithio ar gapasiti seilwaith lleol, gwasanaethau a chyfleusterau. Er nad yw'r opsiwn hwn yn cael ei ystyried yn addas i'w gyflwyno fel opsiwn ffurfiol, byddai'n rhaid cynnwys elfennau o'r dull gweithredu hwn yn yr opsiwn a ffefrir er mwyn sicrhau bod rhywfaint o dwf yn digwydd mewn aneddiadau sydd arnynt angen eu hadfywio. Ni ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei gynnwys ar restr fer o opsiynau.	NA (Er nad yw'r opsiwn hwn yn cael ei ystyried yn addas i'w gynnig fel opsiwn ffurfiol, byddai'n rhaid cynnwys elfennau o'r dull gweithredu hwn yn yr opsiwn a ffefrir er mwyn sicrhau bod rhywfaint o dwf yn digwydd)

			mewn aneddiadau sydd arnynt angen eu hadfywio).
Opsiwn 6: Canolfannau a Choridau Opsiynau Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Yn fwy addas i Opsiynau 3, 4 a 5 yr Hierarchaeth Aneddiadau. Os dewisir yr opsiwn dosbarthiad twf hwn bydd yn debygol o adlewyrchu un o'r opsiynau hyn	Byddai datblygiadau yn cael eu dosbarthu ar sail dehongliad caeth o ganolfannau a llwybrau trafndiaeth ffyrdd a rheilffyrdd allweddol	Un o brif egwyddorion Polisi Cynllunio Cymru yw dosbarthu datblygiad yn gynaliadwy, yn seiliedig ar system drafndiaeth gynaliadwy gyda phwyslais ar drafndiaeth gyhoeddus a dulliau trafndiaeth cynaliadwy eraill. Mae gan y Sir rwydwaith ffyrdd strategol sef yr A55, Rheilffordd yr Arfordir, yr A470, yr A5, Rheilffordd Dyffryn Conwy. Gallai'r coridorau hyn fod yn groes i swyddogaeth drafndiaeth strategol llwybrau o'r fath y gellid eu peryglu drwy annog traffig a theithiau lleol. Ar y cyfan, ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei gynnwys ar restr fer o opsiynau.	IE
Opsiwn 7: Gwasgaru Opsiynau Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Yn fwy addas i Opsiynau 1 a 2 yr Hierarchaeth Aneddiadau. Os dewisir yr opsiwn dosbarthiad twf hwn bydd yn debygol o adlewyrchu un o'r opsiynau hyn	Dosbarthu datblygiadau yn gyfartal i bob anheddiad ni waeth beth yw ei safle yn yr hierarchaeth aneddiadau neu ei sefyllfa o ran cynaliadwyedd	Byddai hyn, er enghraifft, yn arwain at ganran o dwf neu gwota a fyddai'n gymwys i bob anheddiad. Nid yw'r dull hwn yn rhoi fawr ddim ystyriaeth i sail yr hierarchaeth aneddiadau ac ni fyddai'n rhoi llawer o ystyriaeth i rôl neu gymeriad penodol pob anheddiad o ran cynaliadwyedd neu gyfyngiadau. Byddai hyn yn ddull 'cynllunio yn ôl rhifau' ac ni fyddai'n ddull gwybodus na chyfrifol. Ymhellach, pe byddai pob anheddiad yn tyfu ar yr un gyfradd yna byddai hyn yn fwy na'r gofyniad tai cyffredinol, o ystyried nifer yr aneddiadau yn y Sir. Ni ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei gynnwys ar restr fer o opsiynau.	NA
Opsiwn 8: Dim strategaeth Opsiynau Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Ddim yn gymwys.	Byddai datblygiadau yn digwydd mewn lleoliadau pan fydd cynigion datblygu yn codi.	Mae'r dull 'heb ei gynllunio' hwn yn gwrthdaro â phwysigrwydd gweithredu gan ddilyn y Cynllun lle caiff twf ei ddosbarthu ar sail strategaeth glir Cynllun sydd yn seiliedig ar gynaliadwyedd. Byddai twf yn digwydd ar hap ac ar sail <i>ad hoc</i> a'r unig ffordd y gellid ei reoli byddai drwy gynnal asesiad ar sail rhinweddau penodol pob cynnig. Ni ystyrir bod gan yr opsiwn hwn ddigon o rinweddau i gyfiawnhau ei gynnwys ar restr fer o opsiynau.	NA
Opsiwn 9: Anheddiad Newydd Opsiwn(Opsiynau) Cysylltiedig yr Hierarchaeth Aneddiadau: Yn fwy addas i	Nodi anheddiad newydd ar sail coridor trafndiaeth gynaliadwy, sy'n ystyried Polisi Cynllunio Cymru Argraffiad 9 a fersiwn	Mae Polisi Cynllunio Cymru yn cynghori bod 'aneddiadau newydd ar safleoedd maes glas yn annhebygol o fod yn briodol yng Nghymru, ac ni ddylid ond eu cynnig lle y byddai datblygiad o'r fath yn arwain at fanteision amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd sylweddol o'u cymharu ag adfywio'r aneddiadau presennol neu eu hehangu fwy fyth'. Ni ystyrir bod lefel y twf tebygol (ar ffurf dyraniadau newydd) yn ddigonol i wneud anheddiad newydd yn gynnig cynaliadwy gan fod angen tua 5,000	IE

Opsiynau 1, 2 a 3 yr Hierarchaeth. Yn amodol ar leoliad yr anheddiad newydd bydd yr hierarchaeth aneddiadau a ffeirir yn cael ei newid i adlewyrchu'r anheddiad newydd. Bydd y dosbarthiad twf a ddewisir yn adlewyrchu'r hierarchaeth aneddiadau a ffeirir a ddewisir o'r opsiynau hyn.	ddrafft Polisi Cynllunio Cymru Argraffiad 10. Sefydlu anheddiad newydd, un ai drwy greu anheddiad hollol 'newydd' neu ehangu anheddiad sydd eisoes yn bodoli yn anheddiad newydd.	o anheddau er mwyn gwneud anheddiad newydd yn gynaliadwy. Ymhellach, mae'r amser y byddai ei angen i ddarparu anheddiad newydd, ynghyd â diffyg unrhyw ddyraniadau tai eraill yn y Cynllun, yn golygu y byddai'r ddarpariaeth dai ar ddechrau / canol cyfnod y Cynllun yn gyfyngedig iawn ac ni fyddai hyn o gymorth i fynd i'r afael â'r diffyg presennol yn y cyflenwad tir ar gyfer tai. Mae fersiwn ddrafft Polisi Cynllunio Cymru (Argraffiad 10) hefyd yn nodi: <i>Paragraff 2.61 Oherwydd eu natur strategol, dim ond fel rhan o CDLI ar y cyd, CDS neu'r FFDC dylid cynnig aneddiadau newydd neu estyniadau trefol mawr o 1,000 neu fwy o anheddau, a fydd yn effeithio ar fwy nag un awdurdod lleol.</i> <i>Paragraff 2.62 Ni ddylid cynnig aneddiadau newydd oni bai bod datblygiad o'r fath yn cynnig manteision amgylcheddol, cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd sylweddol o gymharu ag ehangu neu adfywio aneddiadau presennol a lle byddai'r gwaith o ddarparu nifer fawr o gartrefi yn cael ei gefnogi gan yr holl gyfleusterau, swyddi a gwasanaethau sydd eu hangen ar bobl i greu Man Cynaliadwy. Mae angen iddynt fod yn hunangynhwysol ac nid yn drefi noswyllo sy'n ymestyn tu hwnt i ardaloedd trefol mwy.</i> Er gwaethaf yr uchod, byddai'n dal yn bosibl bwrw ymlaen â'r opsiwn i gynnig estyniad sylweddol yn cynnwys llai nag 1,000 o unedau o bosibl. Felly, ystyrir bod yr opsiwn hwn yn haeddu cael ei gynnwys ar restr fer o opsiynau.	

Effaith Dewisiadau Dosbarthiad Gofodol ar yr Hierarchaeth Aneddiadau yn y dyfodol:

Opsiwn 1: Ailadrodd y CDLI mabwysiedig (Dosbarthiad Cynaliadwy)

Mae'r dewis hwn yn seiliedig ar y dull hierarchaeth gan ddefnyddio'r hierarchaeth aneddiadau sydd wedi'i mabwysiadu ar hyn o bryd yn y CDLI er mwyn caniatáu i ddatblygiadau gael eu gwasgaru'n gynaliadwy yn seiliedig ar anghenion cymunedau, maint y boblogaeth a meini prawf cynaliadwyedd. Yn unol â'r CDLI, dosbarthwyd 85% o'r twf mewn ardaloedd trefol a 15% yn yr ardal wledig (aneddiadau Haen 1 a 2).

Opsiwn 2: Dosbarthu Twf i bob canolfan drefol ar hyd Coridor yr A55

Cyfeirio pob datblygiad at bob canolfan drefol ar hyd Coridor yr A55 sydd â'r gallu a'r isadeiledd i ymdopi â datblygiadau. Yn y dewis hwn, ni fyddai dyraniadau gwledig ar gyfer datblygu.

Yn yr aneddiadau gwledig, byddai dull polisi mwy manwl yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod dull mwy hyblyg yn cael ei ddefnyddio i ddarparu ar gyfer anghenion tai lleol gan warchod cymeriad lleol a chefn gwlad.

Opsiwn 3: Twf trefol â chanolbwynt, yn unol â Chynllun Gofodol Cymru.

Cyfeirio datblygiadau yn unol â Phrif Aneddiadau Allweddol ac Aneddiadau Allweddol Cynllun Gofodol Cymru, sydd â'r gallu a'r isadeiledd i ymdopi â datblygiadau. Yn yr aneddiadau gwledig, byddai dull polisi mwy manwl yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod dull mwy hyblyg yn cael ei ddefnyddio i ddarparu ar gyfer anghenion tai lleol.

Dewis 3: Canolbwyntio ar dwf trefol yn unol â Chynllun Gofodol Cymru ac o fewn Prif Aneddiadau Haen 1

Cyfeirio datblygiadau yn unol â Phrif Aneddiadau Allweddol ac Aneddiadau Allweddol Cynllun Gofodol Cymru, a Phrif Aneddiadau Haen 1, sydd â'r gallu a'r isadeiledd i ymdopi â datblygiadau.

Yn yr aneddiadau gwledig y tu allan i Aneddiadau Haen 1, byddai dull polisi mwy manwl yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod dull mwy hyblyg yn cael ei ddefnyddio i ddarparu ar gyfer anghenion tai lleol gan warchod cymeriad lleol a chefn gwlad.

Dewis 5: Canolbwyntiau a Choridorau

Byddai datblygiadau'n cael eu dosbarthu yn seiliedig ar ddehongliad penodol o ganolbwyntiau a llwybrau cludiant ffordd a rheilffordd allweddol. Drwy hynny, byddai'r rhan fwyaf o'r datblygiadau wedi'u lleoli ar hyd yr aneddiadau trefol arfordirol. Ni fyddai effaith ar yr hierarchaeth aneddiadau nac aneddiadau a rennir.

Dewis 6: Anheddiad Newydd

Dim effaith ar yr hierarchaeth aneddiadau ar wahân i greu anheddiad newydd yn yr ardal drefol. O safbwynt gofodol, gallai leihau pwysau ar wasanaethau a thir mewn aneddiadau eraill sy'n bodoli. Ni fyddai hyn chwaith yn effeithio ar unrhyw anheddiad a rennir.

Dewis 7: Dosbarthu Twf i'r canolfannau trefol a Phrif Ganolfan Gwasanaeth yn unol â Chynllun Gofodol Cymru

Cyfeirio pob datblygiad at bob canolfan drefol ar hyd Coridor yr A55 sydd â'r gallu a'r isadeiledd i ymdopi â datblygiadau. O dan y dewis hwn ni fyddai yna unrhyw ddyraniadau gwledig ar gyfer datblygu heblaw yn Llanrwst fel Prif Ganolfan Gwasanaeth yn unol â Chynllun Gofodol Cymru. Yn yr aneddiadau gwledig, cymerir camau mwy hyblyg i gynorthwyo i ddarparu tai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol.

3. Y cyd-destun polisi presennol

3.1 Daeth strwythur polisiâu cynlluniau hanesyddol ynghyd yn CDLI Conwy 2007-2022 ac fe bennodd ddull hierarchaeth aneddiadau sy'n cynnwys:

- Ardaloedd Trefol
- Prif Bentrefi Haen 1
- Prif Bentrefi Haen 2
- Môn Bentrefi
- Pentrefannau

3.2 Mae CDLI Eryri yn berthnasol i'r Parc Cenedlaethol (gan gynnwys rhan o Sir Conwy). Er nad yw CDLI Eryri yn ymwneud ag ardal CDLI Newydd Conwy, mae'n effeithio ar nifer o gymunedau yng Nghonwy, a chyfeirir ato at ddibenion cymharu. Mae CDLI Eryri yn defnyddio dull â phedair haen, yn cynnwys:

- 2 Ganolfan Wasanaethau Leol
- 5 Anheddiad Gwasanaethau
- 38 Anheddiad Eilaidd
- 29 Anheddiad Llai

3.3 Mae CDLI Conwy 2007-2022 yn cynnwys yr hierarchaeth aneddiadau gyfredol sy'n nodi 25 o Brif Aneddiadau, sy'n cynnwys o leiaf 100 o anheddau, ysgol gynradd, gwasanaeth bysiau rheolaidd (gan ystyried gwahanol amgylchiadau rhai cymunedau gwledig) a gan amlaf, siop, swyddfa'r post a thŷ tafarn a chanolfan gymunedol neu fan cyfarfod arall.

3.4 Mae hefyd angen adolygu'r aneddiadau sydd yn rhannol o fewn y Parc Cenedlaethol er mwyn dod o hyd i ddull cyson a mynd i'r afael ag unrhyw faterion trawsffiniol. Mae pennod ar wahân wedi'i llunio er mwyn ystyried hyn ar dudalen 29.

4. Dewisiadau Hierarchaeth

4.1 Mae'r papur hwn yn defnyddio egwyddorion cynaliadwyedd i asesu'r hierarchaeth o aneddiadau i bennu'r lleoliadau mwyaf addas ar gyfer datblygiadau newydd. Fel sydd wedi'i ddefnyddio yng nghynlluniau'r gorffennol; mae dadansoddiadau a nodweddion pob anheddiad wedi llywio dull hierarchaidd i grwpio aneddiadau a thrwy hynny reoli nifer a lleoliad datblygiadau newydd. Y negeseuon allweddol o ganllawiau cenedlaethol a dogfennau cyfredol yw:

- Y dylid lleoli'r rhan fwyaf o ddatblygiadau mewn trefi presennol i helpu i sicrhau bod gwaith, addysg a gwasanaethau mor hygyrch â phosib' drwy gerdded, beicio neu ddefnyddio cludiant cyhoeddus.
- Mewn ardaloedd gwledig, dylai datblygiadau ganolbwyntio ar aneddiadau sy'n gallu bod yn ganolfannau ar gyfer ardaloedd amgylchynol.
- Yn achos tai, dim ond ychydig o dwf y dylid ei ddisgwyl drwy ehangu pentrefi, ac ni fydd datblygiadau sylweddol ond yn briodol pan a) mae modd dangos eu bod yn angenrheidiol i gynnal gwasanaethau lleol, a b) mae angen y tai i ddiwallu angen lleol, ac c) maent yn cyd-fynd â chymeriad y pentref.

4.2 Dylid canolbwyntio datblygiadau sylweddol yn yr Ardaloedd Trefol a Phrif Ganolfannau Gwasanaeth sydd â chysylltiadau cludiant cyhoeddus da a chyfleusterau eraill. Gellir darparu datblygiadau mewn pentrefi a chymunedau bach gwledig eraill pan mae angen i gyfrannu at eu cynaliadwyedd ac amcanion lles. Y flaenoriaeth ar gyfer datblygu yw defnyddio tir llwyd yn y modd gorau, ond os nad yw hwn ar gael neu os nad oes digon ohono, mae'n debygol y bydd angen tir glas addas.

4.3 Yn amodol ar y dewis dosbarthiad twf, ystyrir y gall y CDLI Newydd, er enghraifft, ddilyn dull chwe haen yn debyg i Ddewis 2 ar dudalen 13, fel hyn:

- Ardaloedd Trefol
- Prif Ganolfan Gwasanaeth
- Prif Bentrefi Haen 1
- Prif Bentrefi Haen 2
- Mân Bentrefi
- Pentrefannau

Ardaloedd Trefol

- 4.4 Mae'r rhain yn cynnwys aneddiadau mwy, gydag o leiaf 3,000 o boblogaeth. Mae ynddynt gysylltiadau cludiant cyhoeddus da, ystod eang o gyfleusterau ac mae safleoedd cyflogaeth ynddynt neu gerllaw iddynt. Y rhain yw Abergele, Bae Colwyn, Conwy, Deganwy, Llandudno, Cyffordd Llandudno, Llanfairfechan, Llanrwst, Penmaenmawr, Bae Penrhyn, Ochr y Penrhyn, Towyn a Bae Cinmel.
- 4.5 Gan amlaf, bydd y rhan fwyaf o ddatblygiadau'n cael eu lleoli yn yr Ardaloedd Trefol, yn amodol ar gapasiti pob anheddiad. Bydd tai'n cael eu darparu ar safleoedd wedi'u dyrannu a safleoedd ar hap. Bydd safleoedd wedi'u dyrannu i'w gweld ar y Map Cynigion. Argymhellir bod safleoedd sy'n cael eu dyrannu'n gallu darparu ar gyfer 10 annedd neu fwy.
- 4.6 Mae safleoedd ar hap fel arfer wedi'u lleoli ar dir a ddatblygwyd o'r blaen. Nid ydynt wedi'u dyrannu ar y Map Cynigion, un ai gan eu bod yn llai na'r trothwy, neu gan fod eu rhagolygon datblygu'n rhy ansicr. Fodd bynnag, gallant fod yn rhan sylweddol o holl ddatblygiadau tai unrhyw anheddiad. Bydd nifer yr anheddau a fydd yn cael eu caniatáu ar safleoedd ar hap yn adlewyrchu faint y gall pob anheddiad dyfu.
- 4.7 Bydd cyfran o anheddau ar safleoedd wedi'u dyrannu a rhai ar hap yn cael eu cadw fel tai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol, yn unol â pholisïau a chanllawiau cenedlaethol sy'n cael eu datblygu ar dai fforddiadwy.
- 4.8 Bydd yr Ardaloedd Trefol hefyd yn destun cyfran fwy o ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden. Ym mhob achos, rhaid i'r datblygiad fodloni'r profion dilyniannol ym Mholisi Cynllunio Cymru, a bod o faint sy'n gymesur â swyddogaeth yr anheddiad.

Prif Ganolfan Gwasanaeth

- 4.9 Mae hyn yn gwneud yr hierarchaeth yn unol â'r dull yng Nghynllun Gofodol Cymru sy'n nodi Llanrwst fel Prif Ganolfan Gwasanaeth. Byddai tref Llanrwst yn ei chategori ei hun yn yr hierarchaeth aneddiadau.

Prif Bentrefi

- 4.11 Mae Prif Bentrefi yn cynnwys o leiaf 100 o anheddau, ysgol gynradd, gwasanaeth bysiau rheolaidd (gan ystyried gwahanol amgylchiadau rhai cymunedau gwledig) a gan amlaf, siop, swyddfa'r post a thŷ tafarn a chanolfan gymunedol neu fan cyfarfod arall. Yn y CDLI cyfredol, mae Dwygyfylchi, Glan Conwy, Llanddulas a Llysfaen yn cael eu hystyried yn Brif Bentrefi Haen 1. Mae Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog, Eglwysbach, Llanfair Talhaiarn, Llangernyw, Llansannan, Tal-y-bont/Castell a Threfriw yn cael eu hystyried yn Brif Bentrefi Haen 2.
- 4.12 Mae Prif Bentrefi Haen 1 yn darparu mwy o gyfleusterau a gwasanaethau na Phrif Bentrefi Lefel 2 ac mae ganddynt fynediad cynaliadwy gwell at yr Ardaloedd Trefol. Mae'n bwysig bod eu cyfleusterau a'u gwasanaethau presennol yn cael eu gwarchod lle bo modd.
- 4.13 Bydd y Cynllun yn chwarae ei ran drwy wrthwynebu colli siopau pentref a swyddfeydd post a diogelu mannau agored presennol. Bydd y Prif Bentrefi Haen 1 yn darparu cyfuniad o dai gwerth y farchnad a thai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol o ymrwymadau presennol, ar safleoedd wedi'u dyrannu ac o ddatblygu safleoedd ar hap, er mwyn gwireddu amcanion gofodol wrth ddarparu tai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol a gwarchod yr amgylchedd naturiol a hanesyddol.
- 4.14 O fewn Prif Bentrefi Haen 2, bydd y Cyngor yn ceisio cael 50% o dai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol ar safleoedd addas a leolir yn dda o ran anheddau presennol a chynrychioli tystilaeth, lefel o gyfleusterau a gwasanaethau ac i ddiogelu'r Gymraeg. Mae cynlluniau o'r fath fel arfer yn llai na'r rhai a ganiateir yn gyffredinol yn llai (mwyafswm o 15 annedd) na'r rhai a ganiateir yn yr Aneddiadau Trefol a'r Prif Ganolfan Gwasanaeth. Gallai datblygiadau bach â 100% o dai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol gael eu caniatáu ar ymyl yr anheddiad os yw'n darparu ar gyfer angen lleol. Mae datblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden llai'n cael eu caniatáu ar raddfa sy'n briodol i swyddogaeth yr anheddiad a phan mae o fudd i gynaliadwyedd.
- 4.15 Dros gyfnod y Cynllun, yn amodol ar y strategaeth dwf ddewisol, mae disgwyl i'r rhan fwyaf o'r tai angenrheidiol gael eu rhannu rhwng yr aneddiadau hyn (gan gynnwys y Mân Bentrefi a Phentrefannau) drwy ymrwymadau presennol, 'safleoedd ar hap' a dyraniadau newydd. Fodd bynnag, mae'r Cynllun yn cydnabod y cyfyngiadau

datblygu yn Nolgarrog, Tal-y-bont a Threfriw a'r cysylltiadau â Pharc Cenedlaethol Eryri. Mae'n annhebygol y bydd unrhyw ddatblygiad arall y tu allan i ffiniau anheddiad Trefriw yn bosibl dros gyfnod y Cynllun o ganlyniad i gyfyngiadau llifogydd a'r dirwedd.

Mân Bentrefi

- 4.16 Mae Mân Bentrefi ar hyn o bryd yn cael eu categorio fel rhai sydd â rhwng 50 a 100 o anheddau ac un cyfleuster cymunedol neu fwy. Bydd penderfyniadau ar ddyraniadau safle anstrategol yn y Cynllun Adneuo. Dylai'r hyblygrwydd hwn annog cyflwyno mwy o geisiadau ar gyfer tai fforddiadwy at anghenion lleol yn y Mân Bentrefi.
- 4.17 Gall Mân Bentrefi hefyd ddarparu lle i ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden a ganiateir ar raddfa sy'n gymesur â swyddogaeth yr anheddiad.

Pentrefannau

- 4.18 Pentrefannau yw'r categori lleiaf o aneddiadau. Maent yn ffurfio clwstwr hawdd ei adnabod o anheddau, fel arfer rhwng 20 a 50. Yn aml, mae ganddynt hefyd un cyfleuster cymunedol neu fwy. Fodd bynnag, mae gwasanaethau cludiant cyhoeddus yn gyffredinol anghyson ac mae'n rhaid rheoli graddfa datblygiadau'n llym. Bydd polisi yn caniatáu ar gyfer 50% AHLN ar safleoedd mewnlenwi (mwyafswm o 5 o anheddau) a safleoedd eithriad ar gyfer 100% AHLN fel estyniad i'r anheddiad yn amodol ar dystiolaeth o'r angen. This flexibility should encourage the submission of more applications for AHLN in the Hamlets.

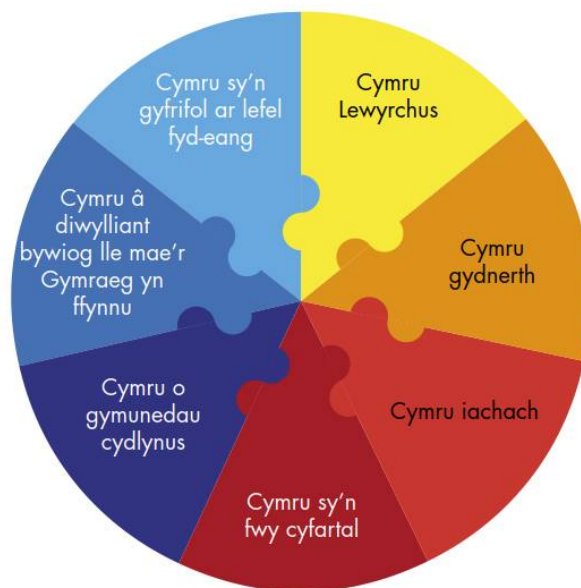
5. Ffiniau aneddiadau

- 5.1 Mae'r rhain yn cael eu defnyddio ar hyn o bryd i ddangos maint ardaloedd trefol yn glir ac Haen 1 Prif Bentrefi. Nid oes ffiniau aneddiadau i Fân Bentrefi a Phentrefannau. Argymhellir ailgategoreiddio Llanrwst fel Prif Ganolfan Gwasanaeth o fewn yr Ardal Strategaeth Datblygu a bydd yn cynnal ei ffin anheddiad, yn amodol ar unrhyw newidiadau angenrheidiol. Bydd ffiniau aneddiadau'n cael eu haddasu i gynnwys safleoedd preswyl arfaethedig, safleoedd wedi'u hymrwymo neu safleoedd preswyl ar hap, a safleoedd cyflogaeth a defnydd cymysg arfaethedig i sicrhau bod y defnyddiau priodol hynny'n cael eu darparu. Ni fydd newidiadau eraill ond yn cynnwys

addasiadau rhesymegol wrth ymyl y safleoedd uchod. Pan fyddant wedi'u llunio'n derfynol, bydd y ffiniau ar gael i'w gweld ar y Map Cynigion.

6. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015)

- 6.1 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswydd ar gyrff cyhoeddus i sicrhau datblygu cynaliadwy. Nid yw'r cysyniad hwn yn un newydd ond mae wedi'i ehangu o dan y Ddeddf ac mae'n dweud bod angen gwella'r pedair agwedd ar les: lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'n awgrymu y dylai gyrff cyhoeddus fel cynghorau feddwl mwy am y tymor hir, cydweithio'n well â sefydliadau eraill a chymunedau i atal problemau a defnyddio dull mwy cysylltiol.
- 6.2 Mae'r Ddeddf yn nodi saith 'nod lles' i helpu i sicrhau bod gyrff cyhoeddus i gyd yn gweithio tuag at yr un weledigaeth o weld Cymru gynhaliol (gweler Ffigur 1 isod). Mae'r Ddeddf hefyd yn nodi pum ffordd o weithio; hirdymor, integreiddio, cyfranogi, cydweithio ac atal, a bydd pob un yn cael eu cynnwys ym mhroses y CDLI Newydd.

Ffigur 1: Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015)

- 6.3 Mae'r Ddeddf hon yn rhoi dyletswydd ar holl gyrff cyhoeddus Cymru i 'ymgymryd â datblygu cynaliadwy' er mwyn cyflawni'r nodau lles, sef:
- Cymru lewyrchus;
  - Cymru gydnerth;

- Cymru iachach;
- Cymru sy'n fwy cyfartal;
- Cymru o gymunedau cydlynol;
- Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu; a
- Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.

Wrth i'r Ddeddf hon gael ei chyflwyno, mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus wedi'i sefydlu gyda'r dasg o gynnal asesiad lles a llunio Cynllun Lles ar gyfer Conwy.

7. Dewisiadau Hierarchaeth Aneddiadau a Gwerthusiadau

- 7.1 Mae dewisiadau'r hierarchaeth aneddiadau wedi'u darparu isod gyda gwerthusiad o bob un. Mae'r rhain yn cael eu cynnwys er gwybodaeth ar y cam hwn wrth ddisgwyl am adolygiad pellach, gan gynnwys yr aneddiadau hynny sydd hefyd yn y Parc Cenedlaethol.
- 7.2 Bydd ffiniau aneddiadau'n cael eu haddasu i gynnwys dynodiadau arfaethedig y CDLI Newydd a safleoedd wedi'u hymrwymo yn unol â'r Map Cynigion (sydd eto i'w gadarnhau yn dilyn y cam asesu safleoedd).

Tabl 1 - Dewisiadau Hierarchaeth Aneddiadau a Gwerthusiadau
Sylwer: Darperir y tablau hyn er gwybodaeth yn unig a bydd ymgynghori pellach arnynt i benderfynu ar ddull a ffefrir. Darllenwch bolisiau penodol am ganllawiau pellach hefyd.

Dewis 1: Hierarchaeth Aneddiadau'r CDLI mabwysiedig (2007 – 2022) (dim newid)

Byddai'r lefel dwf a'r dewis dosbarthu gofodol yn defnyddio Hierarchaeth Aneddiadau'r CDLI cyfredol i ddarparu ar gyfer twf yn y CDLI. Mabwysiadodd CDLI Conwy (2007 – 2022) hierarchaeth aneddiadau â phum haen (**tabl isod**) yn seiliedig ar asesiad cynaliadwyedd o bob anheddiad. Nododd y CDLI hefyd ddwy ardal strategol y mae'r aneddiadau'n ymrannu iddynt, sef yr **Ardal Strategaeth Datblygu Trefol (ASDT)** a'r **Ardal Strategaeth Datblygu Gwledig (ASDG)**:

Opsiwn 1: Hierarchaeth Aneddiadau y CDLI a fabwysiadwyd (2007 – 2022)
Ardal Strategaeth Datblygu Trefol
Ardaloedd Trefol
Abergele/Pensarn, Bae Colwyn (gan gynnwys Llandrillo-yn-Rhos a Hen Golwyn), Bae Penrhyn/Ochr Penrhyn, Conwy, Cyffordd Llandudno, Deganwy/Llanrhos, Llandudno, Llanfairfechan, Llanrwst, Mochdre, Penmaenmawr, Tywyn/Bae Cinnel.
Ardaloedd Gwledig
Prif Bentrefi (Haen 1)
Llanddulas, Dwygyfylchi*, Llysfaen, Glan Conwy.
Prif Bentrefi (Haen 2)
Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog*, Eglwysbach, Llanfair Talhaearn, Llangernyw, Llansannan, Tal-y-Bont*/Castell, Trefriw*.
Pentrefi Llai
Bryn Pydew, Glanwydden, Groes, Henryd, Llanbedr-y-Cennin*, Llanddoged, Llanelian, Llangwm, Llanefydd, Llansan Siôr, Pentrefelin, Pentrefoelas, Rhyd-y-Foel, Rowen*, Tal-y-Cafn, Tyn-y-Groes.
Pentrefannau
Bodtegwel, Bryn-y-Maen, Brymbo, Bryn Rhyd-yr-Arian, Bylchau, Capelulo*, Cefn Berain, Cefn Brith, Dinmael, Glan Rhyd, Glasfryn, Groesffordd, Gwytherin, Hendre, Llanfihangel GM, Maerdy, Melin y Coed, Nebo*, Pandy Tudur, Pentre-llyn-cymmer, Pentre Isa, Pentre Tafarn-y-Fedw, Rhydlydan, Tan-y-Fron.

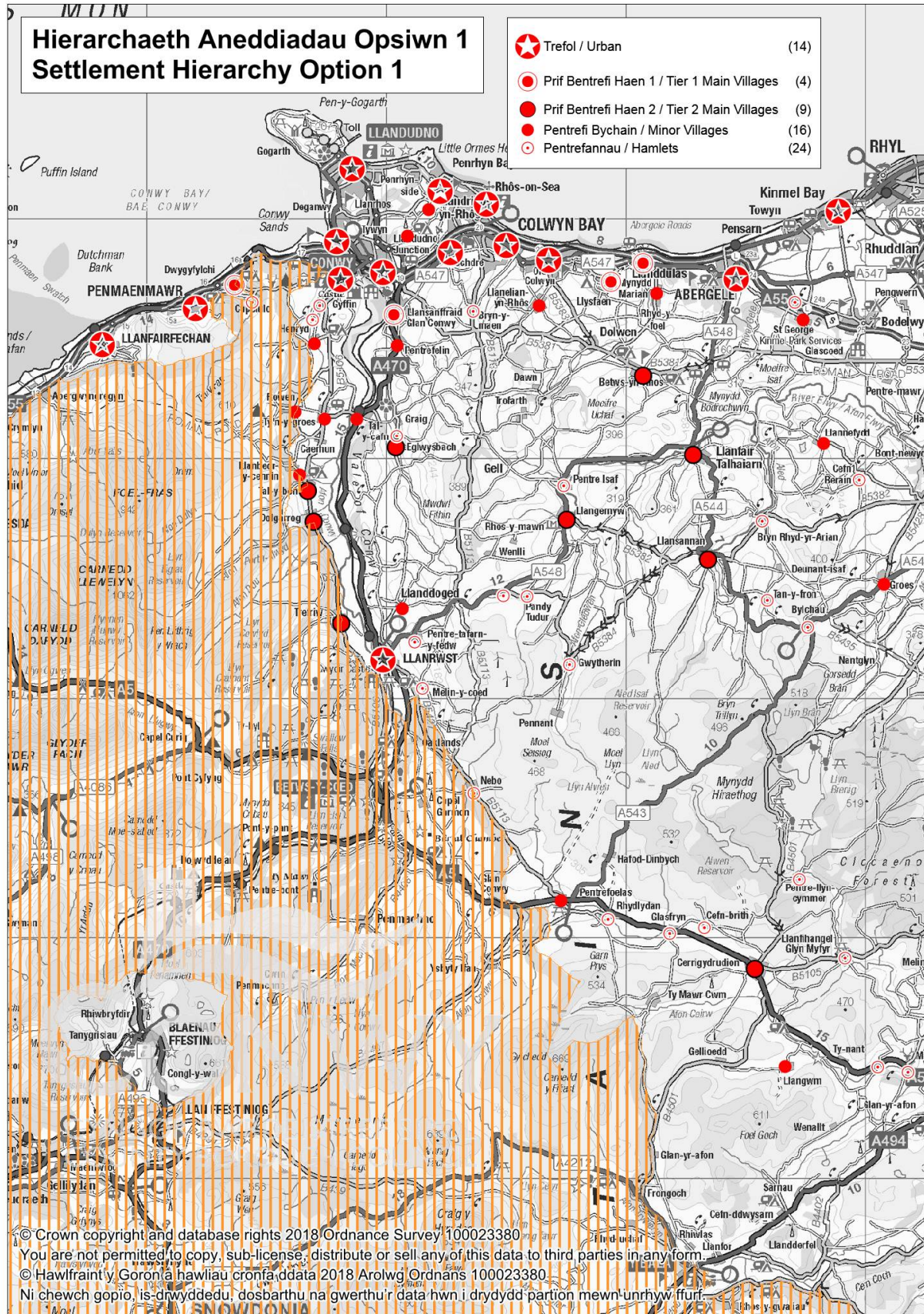
* aneddiadau sydd yn rhannol ym Mharc Cenedlaethol Eryri

Opsiwn 1 - Crynodeb o'r Asesiad:

Mae Opsiwn 1 yn parhau â'r hierarchaeth aneddiadau a gyflwynwyd yn y CDLI ac felly dyna'r opsiwn rhesymegol am resymau yn ymwneud â pharhad yn unig. Fodd bynnag, mae angen cwestiynu gwerth a rhesymeg yr Ardal Strategaeth Datblygu Trefol. Mae hefyd yn dosbarthu rhai aneddiadau llai sy'n agos at y prif aneddiadau arfordirol ac felly mae hyn yn cyfyngu ar eu synergedd a'u cyfradd twf. Hefyd, nid yw'r dull hwn yn ystyried cyfyngiadau'r aneddiadau arfordirol dwyreiniol sy'n cael eu heffeithio gan berygl llifogydd.

Hierarchaeth Aneddiadau Opsiwn 1 Settlement Hierarchy Option 1

Opsiwn 2:

Yr un dull gweithredu ag Opsiwn 1 ond newid yr hierarchaeth aneddiadau i symud / ailddosbarthu rhai aneddiadau ar sail eu cynaliadwyedd. Yn syml iawn, mae'r opsiwn hwn yn diweddarau'r CDLI a fabwysiadwyd yn dilyn gwerthusiad newydd o'r aneddiadau yn erbyn rhai meini prawf cynaliadwyedd a nodwyd yn BP03. Er enghraifft, efallai bydd rhai aneddiadau wedi ennill/colli seilwaith cymunedol hanfodol sydd bellach yn effeithio ar gynaliadwyedd yr anheddiad a'i safle yn yr hierarchaeth.

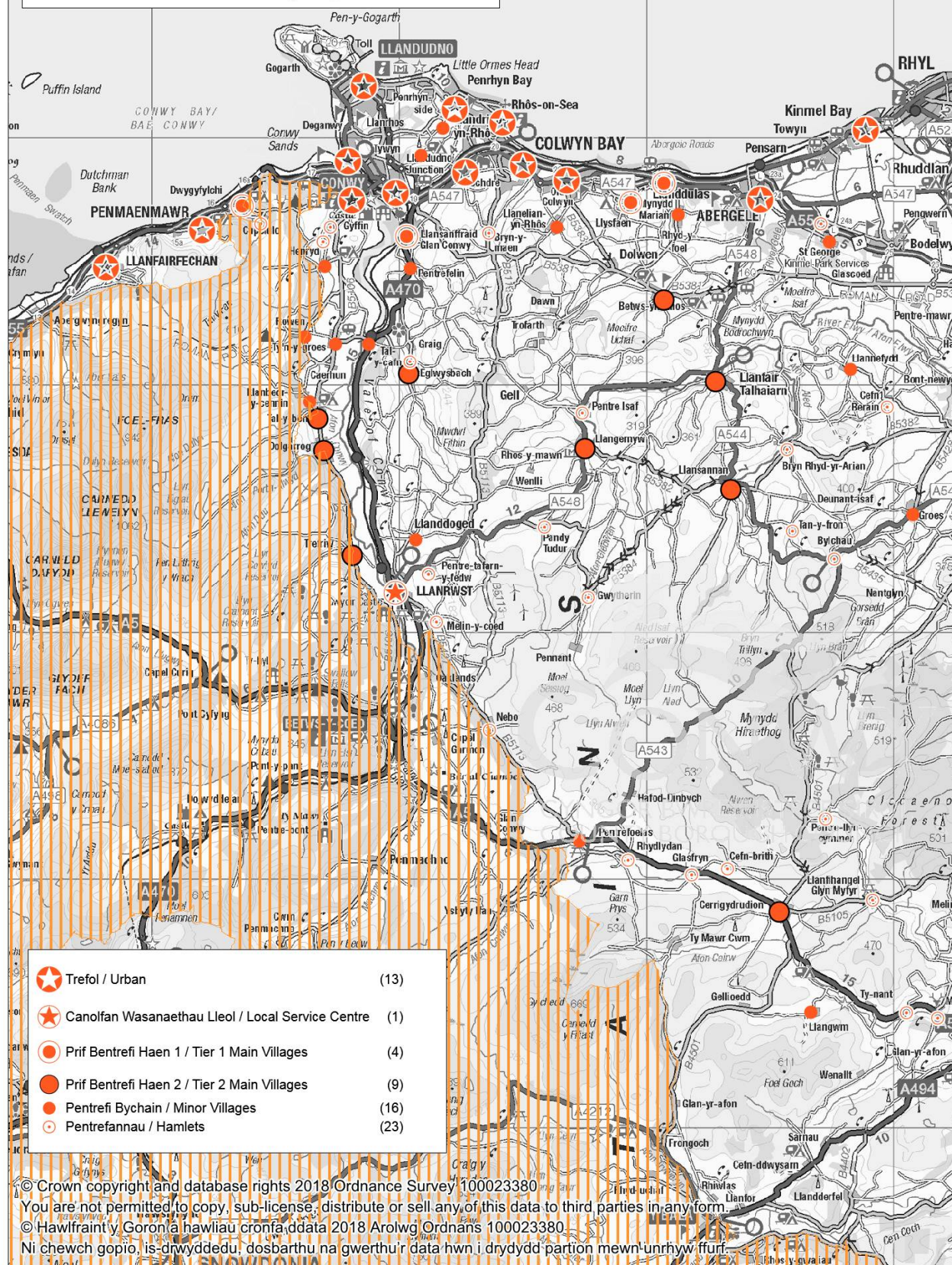
Opsiwn 2: Yr un dull gweithredu ag opsiwn 1 ond newid yr hierarchaeth aneddiadau i symud / ailddosbarthu rhai aneddiadau ar sail asesiad cynaliadwyedd wedi'i ddiweddarau
Trefol
Abergele/Pensarn, Bae Colwyn (gan gynnwys Llandrillo-yn-Rhos a Hen Golwyn), Bae Penrhyn/Ochr Penrhyn, Conwy, Cyffordd Llandudno, Deganwy/Llanrhos, Llandudno, Llanfairfechan, Mochdre, Penmaenmawr, Tywyn/Bae Cinmel.
Gwledig
Canolfan Wasanaethu Leol
Llanrwst
Prif Bentreffi (Haen 1)
Llanddulas, Dwygyfylchi*, Llysfaen, Glan Conwy
Prif Bentreffi (Haen 2)
Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog*, Eglwysbach, Llanfair Talhaearn, Llangernyw, Llansannan, Tal-y-Bont*/Castell, Trefriw*
Pentrefi Llai
Bryn Pydew, Glanwydden, Groes, Henryd, Llanbedr-y-Cennin*, Llanddoged, Llanelian, Llangwm, Llanefydd, Llansan Siôr, Pentrefelin, Pentrefoelas, Rhyd-y-Foel, Rowen*, Tal-y-Cafn, Tyn-y-Groes.
Pentrefannau
Bodtegwel, Bryn-y-Maen, Brymbo, Bryn Rhyd-yr-Arian, Bylchau, Capelulo*, Cefn Berain, Cefn Brith, Dinmael, Glasfryn, Groesffordd, Gwytherin, Hendre, Llanfihangel GM, Maerdy, Melin y Coed, Nebo*, Pandy Tudur, Pentre-llyn-cymmer, Pentre Isa, Pentre Tafarn-y-Fedw, Rhydlydan, Tan-y-Fron.

* Yn rhannol o fewn Parc Cenedlaethol Eryri

Opsiwn 2 - Crynodeb o'r Asesiad:

Mae'r opsiwn hwn yn parhau â dull gweithredu'r CDLI a fabwysiadwyd ond mae'n rhoi cyfle i werthuso a diweddarau'r hierarchaeth aneddiadau. Diffinnir Llanrwst ar ei ben ei hun oherwydd ystyrir ei bod yn dref unigryw yn y sir gan ei bod yn ganolfan wasanaethu wledig sy'n gwasanaethu nifer o bentrefi amgylchynol, o fewn a'r tu hwnt i ardal y cynllun. Mae'r ardal strategaeth datblygu trefol hefyd wedi'i dileu ond mae'r aneddiadau yn yr hierarchaeth yn aros yr un fath.

Hierarchaeth Aneddiadau Opsiwn 2 Settlement Hierarchy Option 2

Opsiwn 3: Yr un dull gweithredu ag Opsiwn 2 uchod ond gan gynnwys addasiadau i ddosbarthiad rhai aneddiadau ar sail eu hagosrwydd at aneddiadau trefol lefel uchel a'u perthynas swyddogaethol gyda'r aneddiadau hyn. Er enghraifft, er bod rhai aneddiadau yn cael eu hystyried yn rhai gwledig yn y CDLI cyfredol, mae rhai aneddiadau gwledig mewn ardaloedd trefol ac maent yn cyrraedd y meini prawf o ran mynediad at ardaloedd trefol ac felly byddent yn gallu cynnal mwy o dwf.

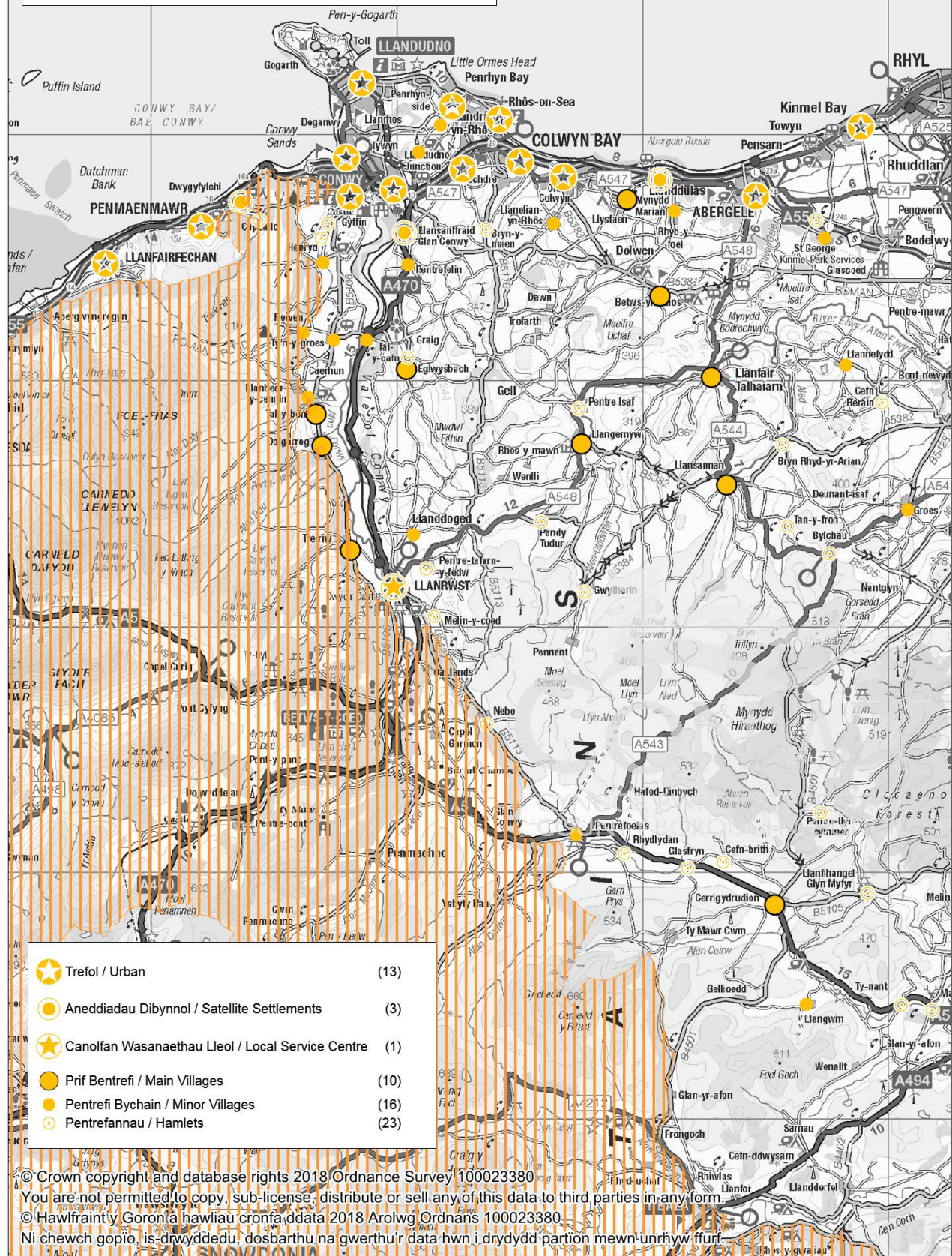
Opsiwn 3: Yr un dull gweithredu ag Opsiwn 2 uchod ond gan gynnwys addasiadau i ddosbarthiad rhai aneddiadau ar sail eu hagosrwydd at aneddiadau trefol lefel uwch a'u perthynas swyddogaethol gyda'r aneddiadau hyn.
Trefol
Abergele/Pensarn, Bae Colwyn (gan gynnwys Llandrillo-yn-Rhos a Hen Golwyn), Bae Penrhyn/Ochr Penrhyn, Conwy, Cyffordd Llandudno, Deganwy/Llanrhos, Llandudno, Llanfairfechan, Mochdre, Penmaenmawr, Tywyn/Bae Cinmel.
Aneddiadau dibynnol
Llanddulas, Dwygyfylchi*, Glan Conwy
Gwledig
Canolfan Wasanaethu Leol
Llanrwst
Prif Bentreffi
Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog*, Eglwysbach, Llanfair Talhaearn, Llangernyw, Llansannan, Llysfaen, Tal-y-Bont*/Castell, Trefriw*
Pentrefi Llai
Bryn Pydew, Glanwydden, Groes, Henryd, Llanbedr-y-Cennin*, Llanddoged, Llanelian, Llangwm, Llanefydd, Llansan Siôr, Pentrefelin, Pentrefoelas, Rhyd-y-Foel, Rowen*, Tal-y-Cafn, Tyn-y-Groes.
Pentrefannau
Bodtegwel, Bryn-y-Maen, Brymbo, Bryn Rhyd-yr-Arian, Bylchau, Capelulo*, Cefn Berain, Cefn Brith, Dinmael, Glasfryn, Groesffordd, Gwytherin, Hendre, Llanfihangel GM, Maerdy, Melin y Coed, Nebo*, Pandy Tudur, Pentre-llyn-cymmer, Pentre Isa, Pentre Tafarn-y-Fedw, Rhydlydan, Tan-y-Fron.

* Yn rhannol o fewn Parc Cenedlaethol Eryri

Opsiwn 3 Crynodeb o'r Asesiad:

Mae'r opsiwn hwn yn addasu dull gweithredu'r CDLI a fabwysiadwyd drwy ailddosbarthu rhai o Brif Bentreffi Haen 1 yn Aneddiadau Trefol Dibynnol, oherwydd eu hagosrwydd daearyddol at aneddiadau trefol a'u cysylltiadau swyddogaethol gyda'r aneddiadau hyn. Mae hyn yn cydnabod eu lleoliad cynaliadwy o ran agosrwydd at gysylltiadau trafndiaeth, cyflogaeth ac amwynderau, gan gydnabod ar yr un pryd bod yr aneddiadau hyn yn llai o ran eu graddfa na'r ardaloedd trefol, a dylai datblygiadau arfaethedig adlewyrchu hyn. Fel yn achos Opsiwn 2, diffinnir Llanrwst yn Ganolfan Wasanaethu Leol, yn hytrach nag anheddiad trefol. Mae hyn ar sail ei safle unigryw yn y sir fel prif anheddiad gwasanaeth nifer o bentrefi amgylchynol, y tu fewn a'r tu allan i ardal y cynllun.

Hierarchaeth Aneddiadau Opsiwn 3 Settlement Hierarchy Option 3

Opsiwn 4: Hierarchaeth Aneddiadau newydd sy'n ystyried yr Aneddiadau Cynradd Allweddol a'r Aneddiadau Allweddol a nodwyd yng Nghynllun Gofodol Cymru. Byddai'r opsiwn hwn yn ychwanegu haen arall i'r ardaloedd trefol i adlewyrchu'r Aneddiadau Cynradd Allweddol a'r Aneddiadau Allweddol yng Nghynllun Gofodol Cymru.

Opsiwn 4: Hierarchaeth Aneddiadau newydd sy'n ystyried yr Aneddiadau Cynradd Allweddol a'r Aneddiadau Allweddol a nodwyd yng Nghynllun Gofodol Cymru.
Trefol
Aneddiadau Cynradd Allweddol
Llandudno, Cyffordd Llandudno, Conwy, Bae Colwyn.
Aneddiadau Allweddol
Llanfairfechan, Llanrwst, Penmaenmawr,
Aneddiadau Eilaidd
Abergele/Pensarn, Bae Penrhyn /Ochr Penrhyn, Deganwy/Llanrhos, Hen Golwyn, Llandrillo-yn-Rhos, Mochdre, Tywyn/Bae Cinmel.
Gwledig
Prif Bentreffi Haen 1
Llanddulas, Dwygyfylchi*, Glan Conwy, Llysfaen.
Prif Bentreffi Haen 2
Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog*, Eglwysbach, Llanfair Talhaearn, Llangernyw, Llansannan, Tal-y-Bont*/Castell, Trefriw*
Pentreffi Llai
Bryn Pydew, Glanwydden, Groes, Henryd, Llanbedr-y-Cennin*, Llanddoged, Llanellian, Llangwm, Llanefydd, Llansan Siôr, Pentrefelin, Pentrefoelas, Rhyd-y-Foel, Rowen*, Tal-y-Cafn, Tyn-y-Groes.
Pentrefannau
Bodtegwel, Bryn-y-Maen, Brymbo, Bryn Rhyd-yr-Arian, Bylchau, Capelulo*, Cefn Berain, Cefn Brith, Dinmael, Glasfryn, Groesffordd, Gwytherin, Hendre, Llanfihangel GM, Maerdy, Melin y Coed, Nebo*, Pandy Tudur, Pentre-llyn-cymmer, Pentre Isa, Pentre Tafarn-y-Fedw, Rhydlydan, Tan-y-Fron

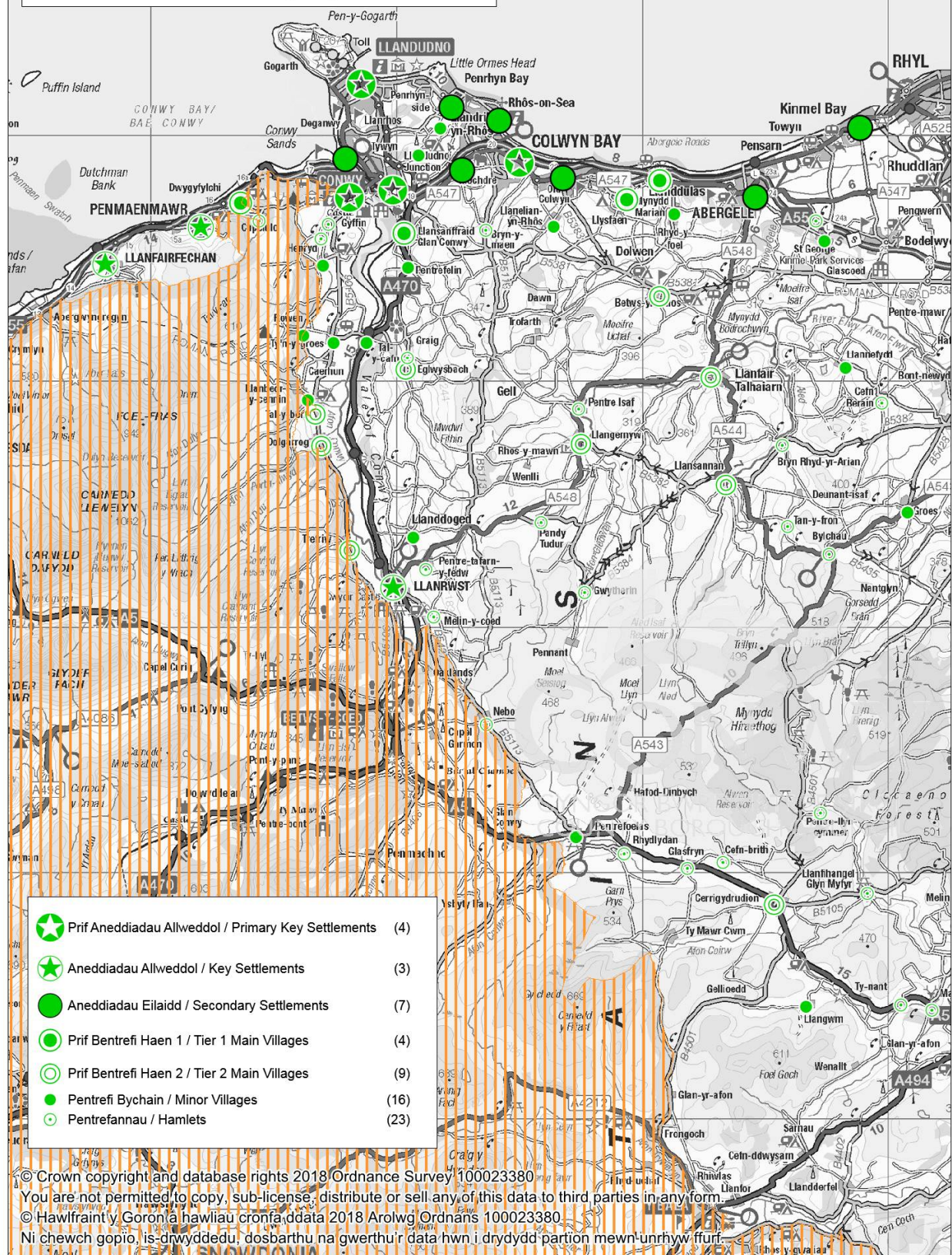
* Yn rhannol o fewn Parc Cenedlaethol Eryri

Opsiwn 4 Crynodeb o'r Asesiad:

Mae'r dull gweithredu hwn yn nodi'r canolbwynt fel y dangosir yng Nghynllun Gofodol Cymru ac yn grwpio'r Aneddiadau Cynradd Allweddol ac yna'r Aneddiadau Allweddol eraill yn y gytref arfordirol. Mae'r categorïau dilynol yn aros yr un fath. Mae'r rhan fwyaf o Ardal y CDLI o fewn Ardal Strategaeth Gogledd Ddwyrain Cymru yng Nghynllun Gofodol Cymru. Hefyd, mae nifer o aneddiadau un ai yn gyfan gwbl o fewn ardal y Gogledd Orllewin, fel Llanfairfechan a Phenmaenmawr, neu maent yn yr ardal a rennir gan y ddau ranbarth (Llandudno, Conwy, Cyffordd Llandudno, Bae Colwyn a Llanrwst). Golyga hyn fod yr aneddiadau trawsffiniol hyn mewn lleoliad strategol ar gyfer cysylltu dwy ardal o Gymru a thu hwnt; drwy gysylltiadau â Lloegr ac Iwerddon. Mae Llanrwst yn dref hynod gan ei bod yn cysylltu â thrydedd Ardal Strategaeth: Canolbarth Cymru. Mae gan dref Llanrwst swyddogaeth unigryw yn y sir fel canolfan wasanaethu wledig a phrif dref sawl pentref amgylchynol, o fewn a thu hwnt i ardal y cynllun.

Hierarchaeth Aneddiadau Opsiwn 4 Settlement Hierarchy Option 4

Opsiwn 5:

Cyfuniad sy'n adlewyrchu Opsiynau 3 a 4 uchod. O dan yr opsiwn hwn byddai rhai aneddiadau gwledig yn cael eu hasesu ar sail eu hagosrwydd at aneddiadau trefol lefel uwch a'u perthynas swyddogaethol gyda'r aneddiadau hyn a byddai haen ychwanegol yn cael ei chynnwys o fewn yr aneddiadau gwledig i adlewyrchu'r Aneddiadau Cynradd Allweddol a'r Aneddiadau Allweddol yng Nghynllun Gofodol Cymru.

Opsiwn 5: Cyfuniad sy'n adlewyrchu Opsiynau 3 a 4 uchod.
Trefol
Aneddiadau Allweddol
Llandudno, Cyffordd Llandudno, Conwy, Bae Colwyn, Llanfairfechan, Penmaenmawr.
Aneddiadau Eilaidd
Abergele/Pensarn, Bae Penrhyn/Ochr Penrhyn, Deganwy/Llanrhos, Hen Golwyn, Llandrillo-yn-Rhos, Mochdre, Tywyn/Bae Cinmel
Aneddiadau Dibynnol
Llanddulas, Dwygyfylchi*, Glan Conwy,
Gwledig
Canolfan Wasanaethu Leol
Llanrwst
Prif Bentrefi
Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog*, Eglwysbach, Llanfair Talhaearn, Llangernyw, Llansannan, Llysfaen, Tal-y-Bont*/Castell, Trefriw*
Pentrefi Llai
Bryn Pydew, Glanwydden, Groes, Henryd, Llanbedr-y-Cennin*, Llanddoged, Llanellian, Llangwm, Llanfeydd, Pentrefelin, Pentrefoelas, Rhyd-y-Foel, Rowen*, Llan San Siôr, Tal-y-Cafn, Tyn-y-Groes.
Pentrefannau
Bodtegwel, Bryn-y-Maen, Brymbo, Bryn Rhyd-yr-Arian, Bylchau, Capelulo*, Cefn Berain, Cefn Brith, Dinmael, Glasfryn, Groesffordd, Gwytherin, Hendre, Llanfihangel GM, Maerdy, Melin y Coed, Nebo*, Pandy Tudur, Pentre-llyn-cymmer, Pentre Isa, Pentre Tafarn-y-Fedw, Rhydlydan, Tan-y-Fron

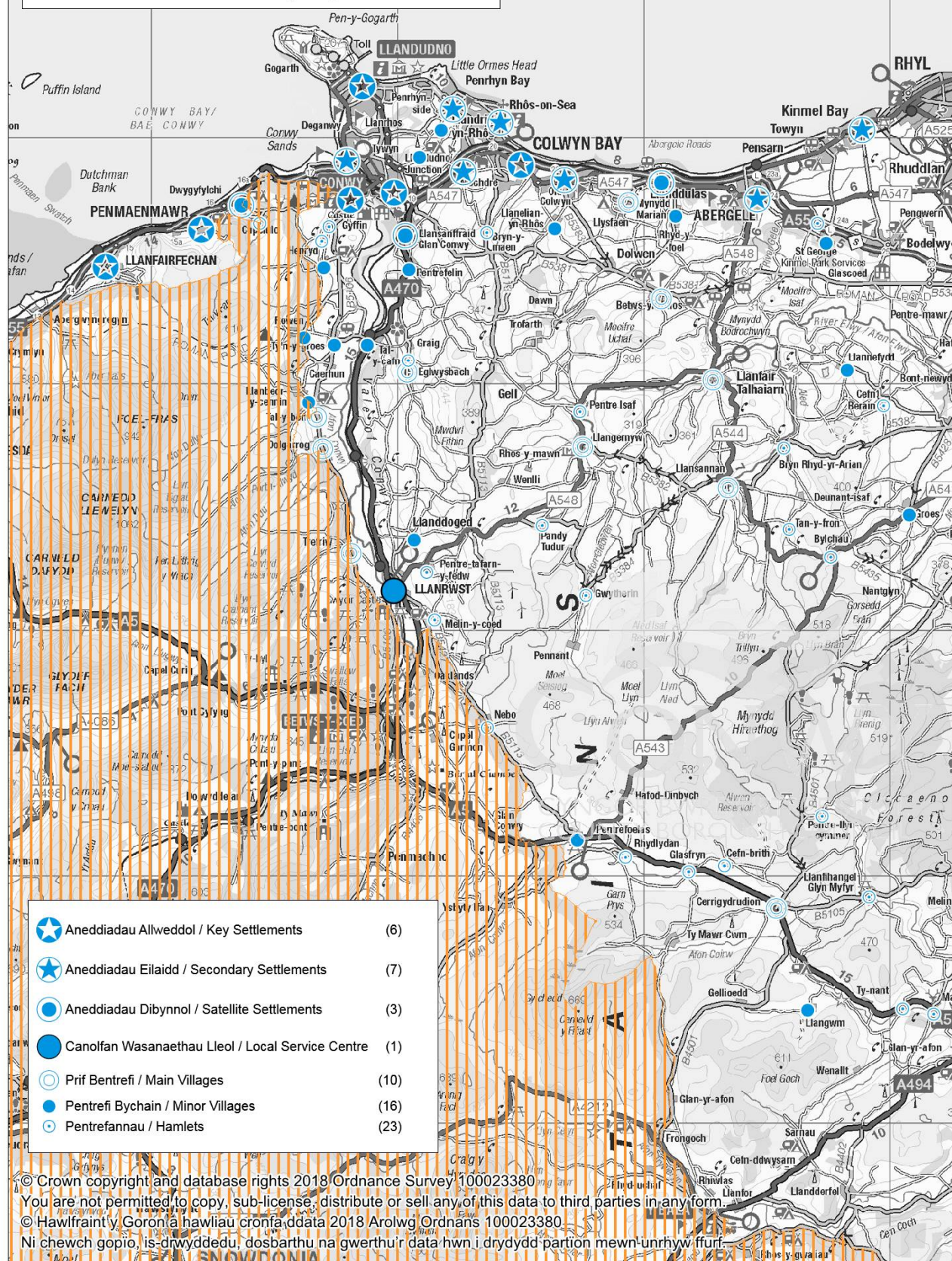
* Yn rhannol o fewn ffiniau Parc Cenedlaethol Eryri

Opsiwn 5 - Crynodeb o'r Asesiad:

Mae'r opsiwn hwn yn cyflwyno dull gweithredu Cynllun Gofodol Cymru ynghyd ag ystyried hygyrchedd a chynaliadwyedd lleoliadau gwledig presennol mewn perthynas â'r ardaloedd trefol, yn enwedig y rhai sydd yn agos at goridor yr A55. Efallai nad oes gan yr aneddiadau hyn ddewis llawn o gyfleusterau eu hunain, ond mae eu hagosrwydd at aneddiadau allweddol ac eilaidd yn golygu bod llawer o gydberthynas rhyngddynt o ran gwasanaethau. Mae'r dull gweithredu hwn yn adlewyrchu'r cyfyngiadau yn nwyrain y Fwrdeistref Sirol ac yn hyrwyddo Hierarchaeth Aneddiadau newydd a fyddai o bosibl â'r capasiti a'r seilwaith angenrheidiol i gyfrannu at ddatblygu cynaliadwy. Ystyrir Llanrwst yn unigryw yn y sir gan ei bod yn ganolfan wasanaethu wledig a phrif dref ar gyfer nifer o bentrefi amgylchynol, o fewn a thu hwnt i ardal y cynllun.

Hierarchaeth Aneddiadau Opsiwn 5 Settlement Hierarchy Option 5

Dewis 6: Anheddiad Newydd

Gallai'r dewis weddu i **Ddewisiadau 2 i 5** wrth gynnwys anheddiad newydd. Bydd yr hierarchaeth aneddiadau'n cael ei diwygio i adlewyrchu'r anheddiad newydd. Gan ddibynnu ar y dosbarthiad twf a ddewisir, bydd hyn yn adlewyrchu ble yn yr hierarchaeth aneddiadau a ffeirir y dylid gosod anheddiad newydd. Fodd bynnag, mae'n debygol o gael ei gategoreiddio yn yr Haen Drefol er mwyn bodloni meini prawf cynaliadwyedd caeth. O safbwynt gofodol, gallai leihau pwysau ar wasanaethau a thir mewn aneddiadau eraill sy'n bodoli.

Dewis 6: Yr un dull â dewis 2 ond yn cynnwys anheddiad newydd o fewn yr ardal drefol.
Trefol
Abergele/Pensarn, Bae Colwyn (yn cynnwys Llandrillo-yn-Rhos a Hen Golwyn), Conwy, Deganwy/Llanrhos, Llandudno, Cyffordd Llandudno, Llanfairfechan, Mochdre, Penmaenmawr a Bae Penrhyn/Ochr y Penrhyn a Thowyn/Bae Cinmel, (aneddiad newydd)
Gwledig
Canolfan Wasanaethau Leol
Llanrwst
Prif Bentrefi (Haen 1)
Llanddulas, Dwygyfylchi*, Lllysfaen, Glan Conwy
Prif Bentrefi (Haen 2)
Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog*, Eglwysbach, Llanfair Talhaiarn, Llangernyw, Llansannan, Tal-y-bont*/Castell a Threfriw*
Mân Bentrefi
Bryn Pydew, Glanwydden, Groes, Henryd, Llanbedr-y-cennin*, Llanddoged, Llanelian, Llangwm, Llanefydd, Pentrefelin, Pentrefoelas, Rhyd-y-foel, Rowen*, Llansan Siôr, Tal-y-cafn a Thyn-y-groes.
Pentrefannau
Bodtegwel, Bryn-y-maen, Brymbo, Bryn Rhyd-yr-arian, Bylchau, Capelulo*, Cefn Berain, Cefn Brith, Dinmael, Glasfryn, Groesffordd, Gwytherin, Hendre, Llanfihangel Glyn Myfyr, Maerdy, Melin-y-coed, Nebo*, Pandy Tudur, Pentre-llyn-cymer, Pentre Isa, Tafarn-y-fedw, Rhydlydan, Tan-y-fron.

* Yn rhannol o fewn Parc Cenedlaethol Eryri

Crynodeb o Aseiad Dewis 6:

Mae'r dewis hwn yn cyflwyno dull Cynllun Gofodol Cymru ynghyd â hygyrchedd a chynaliadwyedd lleoliadau gwledig presennol i ardaloedd trefol, yn enwedig y rhai sy'n agos at goridor yr A55. Efallai nad oes ystod lawn o gyfleusterau yn yr aneddiadau hyn ond mae eu hagosrwydd at aneddiadau allweddol ac eilaidd yn rhoi cyswllt sylweddol at wasanaethau. Mae'r dull yn adlewyrchu'r cyfyngiadau i ddwyrain y Fwrdeistref Sirol ac yn hyrwyddo Hierarchaeth Aneddiadau newydd a fyddai o bosib' â'r capasiti angenrheidiol a'r isadeiledd ar gael i gyfrannu at ddatblygu cynaliadwy. Mae Llanrwst yn cael ei hystyried yn unigryw o fewn y sir, gan ei bod yn ganolfan wasanaethau wledig sy'n brif dref ar gyfer nifer o'r pentrefi amgylchynol, y tu mewn a'r tu allan i Ardal y Cynllun.

Dewis 7: Dewis a Ffefrir

Mae'r dewis hwn yn diweddarau'r CDLI a fabwysiadwyd yn dilyn gwerthusiad newydd o'r aneddiadau yn erbyn model cynaliadwyedd ac ymgynghoriad cychwynnol gyda rhanddeiliaid allweddol ar y 6 dewis blaenorol. Ffurfiwyd dewis hybrid, lle mae rhai aneddiadau wedi ennill/colli isadeiledd cymunedol hanfodol sy'n effeithio ar gynaliadwyedd yr anheddiad bellach a lle mae'n dod i fewn yr hierarchaeth. Bydd ailgategoreiddio yn y modd hwn yn sicrhau bod twf yn cael ei ddosbarthu'n gynaliadwy, yn unol â Chynllun Gofodol Cymru a bydd yn helpu i gyflawni amcanion cynaliadwyedd ehangach.

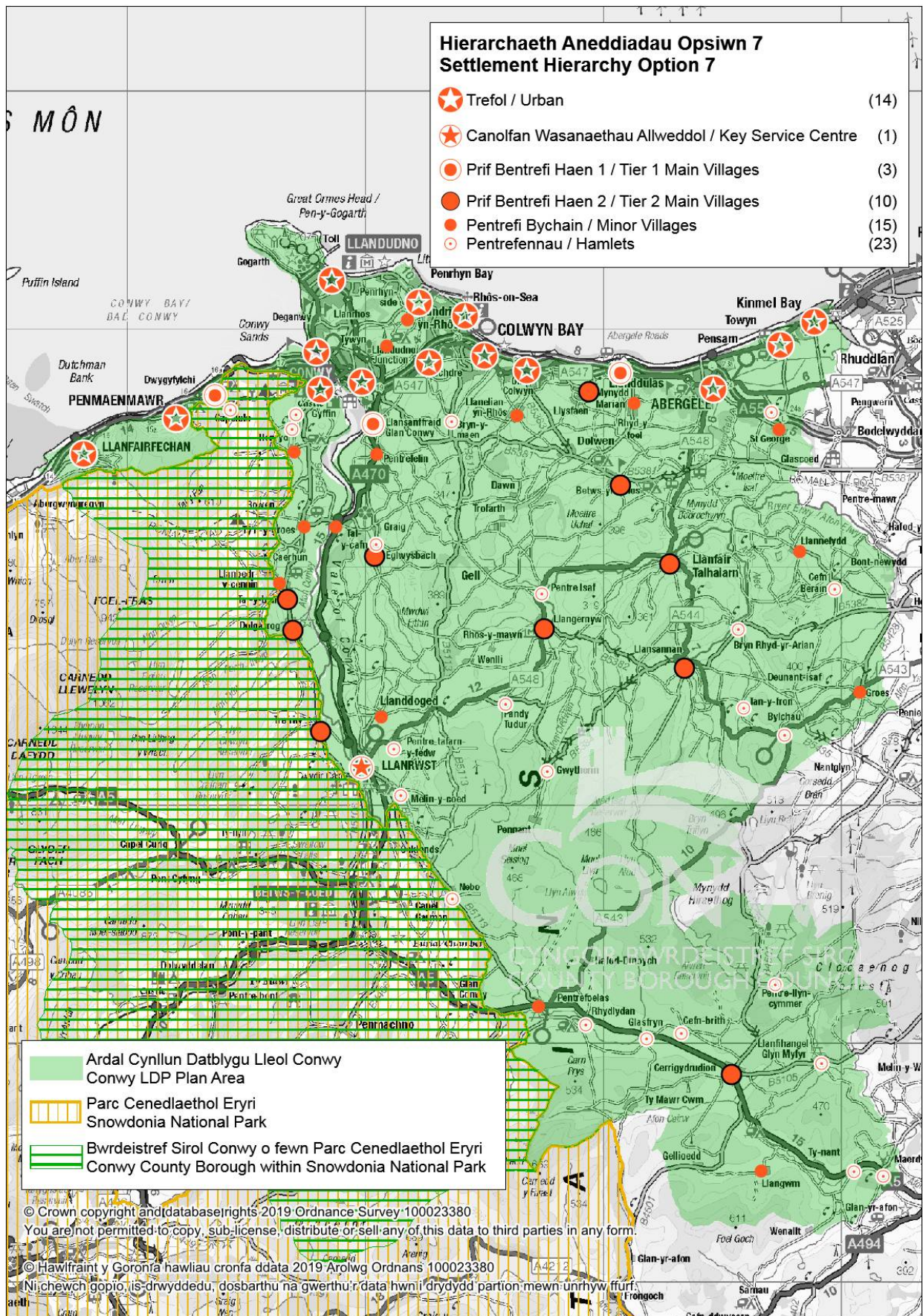
Mae'n hanfodol yn gyfuniad o Ddewisiadau 2 a 3. Mae hyn yn defnyddio'r hierarchaeth anheddiad CDLI a fabwysiadwyd fel man dechrau, ond ailgategoreiddio Llanrwst i gydnabod ei statws fel y Prif Ganolfan Gwasanaeth o fewn yr ardal wledig. Mae Llysfaen yn cael ei israddio i Brif Bentref Haen 2, i gydnabod y cyfleusterau sydd ar gael yn y pentref, ei gynaliadwyedd mwy gwael a hygyrchedd i brif gysylltiadau cludiant o'i gymharu â gweddill y tri phentrefi Haen 1. Mae Rowen wedi'i symud o'r hierarchaeth anheddiad gan fod y pentref cyfan wedi'i leoli o fewn Parc Cenedlaethol Eryri, ac eithrio'r ysgol.

Dewis a Ffefrir 7: Cyfuniad o Ddewisiadau 2 a 3
Trefol
Abergele/Pensarn, Bae Colwyn (yn cynnwys Llandrillo-yn-Rhos a Hen Golwyn), Conwy, Deganwy/Llanrhos, Llandudno, Cyffordd Llandudno, Llanfairfechan, Mochdre, Penmaenmawr a Bae Penrhyn/Ochr y Penrhyn a Thowyn/Bae Cinmel.
Prif Ganolfan Wasanaeth
Llanrwst
Prif Bentrefi (Haen 1)
Llanddulas, Dwygyfylchi*, Glan Conwy
Prif Bentrefi (Haen 2)
Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, Dolgarrog*, Eglwysbach, Llanfair Talhaiarn, Llangernyw, Llansannan, Llysfaen, Tal-y-Bont*/Castell and Trefriw*
Mân Bentrefi
Bryn Pydew, Glanwydden, Groes, Henryd, Llanbedr-y-cennin*, Llanddoged, Llanellian, Llangwm, Llanfeydd, Pentrefelin, Pentrefoelas, Rhyd-y-foel, Llansan Siôr, Tal-y-cafn a Thyn-y-groes.
Pentrefannau
Bodtegwel, Bryn-y-maen, Brymbo, Bryn Rhyd-yr-arian, Bylchau, Capelulo*, Cefn Berain, Cefn Brith, Dinmael, Glasfryn, Groesffordd, Gwytherin, Hendre, Llanfihangel Glyn Myfyr, Maerdy, Melin-y-coed, Nebo*, Pandy Tudur, Pentre-llyn-cymer, Pentre Isa, Tafarn-y-fedw, Rhydlydan, Tan-y-fron.

* Yn rhannol o fewn Parc Cenedlaethol Eryri

Crynodeb o Asesiad Dewis 7:

Mae'r dewis hwn yn dwyn ymlaen y dull CDLI a fabwysiadwyd ond yn rhoi'r cyfle i werthuso a diweddarau hierarchaeth yr anheddiad. Mae Llanrwst wedi'i ddiffinio yn unol â Chynllun Gofodol Cymru gan yr ystyir yn unigryw o fewn y sir yn brif ganolfan gwasanaeth sy'n gwasanaethu sawl pentref, o fewn a'r tu allan i Ardal y Cynllun. Mae aneddiadau o fewn yr hierarchaeth yn parhau yr un fath heblaw Llysfaen yn cael ei ystyried fel Prif Bentref Haen 2 a Rowen yn cael ei ddileu o'r haen.

8 Adolygiad o aneddiadau a rennir ar ffin Sir Conwy a Pharc Cenedlaethol Eryri

- 8.1 Mae'r CDLI newydd yn mynd i'r afael â rolau a swyddogaethau aneddiadau a rennir rhwng Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (CBSC) ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE). Mae'r Papur Cefndir hwn yn darparu gwybodaeth ar gyfer y CDLI Newydd am unrhyw oblygiadau cynllunio neu anghenion sy'n deillio o'r aneddiadau a rennir ac mae'n arfarnu, yn gyffredinol, sut y gellir disgwyl i bob pentref ddatblygu yn sgil polisiau hierarchaeth aneddiadau a chyfyngiadau eraill o boptu ffin yr awdurdodau.

9. Y cyd-destun polisi cyfredol (aneddiadau a rennir)

- 9.1 Mae pentrefi sydd yn rhannol yn ardaloedd y ddau Awdurdod Cynllunio yn cynnwys: Dolgarrog, Dwygyfylchi/Capelulo, Tal-y-bont a Threfriw. Mae Trefriw wedi'i nodi fel Anheddiad Eilaidd o fewn CDLI Eryri, ac mae'r lleill wedi'u nodi fel Aneddiadau Llai yn y Cynllun hwnnw.
- 9.2 Mae Nebo a Llanbedr-y-cennin hefyd ar ddwy ochr y ffin ac yn cael eu hystyried yn Fân Aneddiadau o fewn CDLI Conwy ac Aneddiadau Llai o fewn CDLI Eryri.

Eryri

- 9.4 Mae CDLI Eryri'n berthnasol i'r Parc Cenedlaethol. Er nad yw'r Cynllun hwn yn berthnasol i ardal CDLI Newydd Conwy, mae'n effeithio ar y cymunedau uchod a rennir gyda CBSC. Mae'n mabwysiadu dull pedair haen sy'n cynnwys 2 Ganolfan Wasanaethau Leol (Dolgellau a'r Bala), 5 Anheddiad Gwasanaethau, 38 Anheddiad Eilaidd a 29 Anheddiad Llai. Mae Trefriw wedi'i nodi fel Anheddiad Eilaidd o fewn CDLI Eryri, ac mae Dolgarrog, Dwygyfylchi a Thal-y-bont wedi'u nodi fel Aneddiadau Llai.

Materion	Aneddiadau a Rennir											
	Dolgarrog		Dwygyfylchi		Trefriw		Nebo		Tal-y-bont		Capelulo	
	CBSC	PCE	CBSC	PCE	CBSC	PCE	CBSC	PCE	CBSC	PCE	CBSC	PCE
Dosbarthiad ym Mwrdeistref Sirol Conwy	Prif Bentref	Anheddiad Eilaidd	Prif Bentref	Anheddiad Eilaidd	Prif Bentref	Anheddiad Eilaidd	Mân Anheddiad	Anheddiad Llai	Prif Bentref	Anheddiad Eilaidd	Ystyrir fel un â Dwygyfylchi	Anheddiad Llai
Ffin Anheddiad?	✓ CDLI	✓ CLIE	✓ CDLI	✓ CLIE	✓ CDLI	✓ CLIE	X	X	✓ CDLI	X	X	X
Polisiâu Perthnasol	DP2,HOU/2, HOU/6 (CDLI)	T1 (CLIE)	DP2, HOU2, HOU/6 (CDLI)	T1 (CLIE)	DP2, HOU/2, HOU/6 (CDLI)	T1 (CLIE)	DP2, HOU/2 HOU/6 (CDLI)	T1 (CLIE)	DP2, HOU/2, HOU/6 (CDLI)	T1 (CLIE)	DP2,HOU/2, HO (CDLI)	T6 (CLIE)
Cyfngiadau Polisi	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Achosion eithriadol ar gyfer anheddau sengl	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Caniatáu datblygiadau addas o fewn ffin yr anheddiad	Cefnogi anheddau addas ar gyfer gweithwyr amaethyddol/coedwigaeth yn unig	Hyd at 2 annedd newydd o fewn cyfnod y cynllun
Cyfngiadau Eraill	Cyfngiadau tirwedd i'r gorllewin (PCE) a pharth llifogydd C2 i'r dwyrain (BSC). Y rhan fwyaf o'r tai presennol o fewn PCE. Ansicrwydd presennol safle cyflogaeth mawr i'r dwyrain (BSC). Prin iawn yw'r opsiynau ar gyfer twf preswyl yn y dyfodol heb ymestyn yr anheddiad i'r gogledd a'r de.		Problemau tirwedd a mynediad. Byddai'n ehangu yn bennaf yn Sir Conwy ac o amgylch anheddiad Dwygyfylchi ac nid tuag at Gapelulo.		Y rhan fwyaf o'r tai presennol o fewn PCE. Cyfngiadau tirwedd i'r gorllewin (PCE) a pharth llifogydd C2 i'r dwyrain (BSC). Prin yw'r opsiynau ar gyfer twf preswyl yn y dyfodol heb ymestyn yr anheddiad i'r gorllewin, gogledd neu'r de.		Y rhan fwyaf o'r anheddiad o fewn BSC. Ardaloedd rhesymegol i ehangu yn y dyfodol bob ochr i'r ffin. Dim angen nodi unrhyw safleoedd.		Y rhan fwyaf o'r anheddiad presennol o fewn BSC ac mewn parth llifogydd C2.		Parth llifogydd C2 drwy ganol yr anheddiad. Y rhan fwyaf o'r anheddiad presennol o fewn PCE.	
Argymhelliad	Rhai safleoedd bach i'r dwyrain o'r B5106 ac i'r dwyrain o barth llifogydd C2. Bron yn llawn.		Ffin yr anheddiad i gael ei hymestyn ar gyfer dyraniadau posib' yn y CDLI yn unig yn ardal ACLI Conwy.		Bydd angen dod o hyd i dai at anghenion yn y dyfodol o ryw le arall yn y tymor byr. Nid oes lle i fwy. Dim budd o ymestyn ffin yr anheddiad. Dylid dod o hyd i safleoedd at eithriadau y tu allan i ardal ACLI Conwy.		Dim cyfngiadau gwirioneddol ar wahân i'r effaith ar y tirlun. Dim ffin i'r anheddiad.		Gallai safleoedd posib' at eithriadau ddod i'r golwg yn ardal CDLI Conwy oherwydd cyfyngiad parth llifogydd C2 a mân gyfleoedd yn y Parc.		Angen cael gwared â ffin yr anheddiad i fod yn gyson. Dylid cyfrif Capelulo'n bentrefan. Cadw ffin anheddiad Dwygyfylchi.	

11. Hierarchaeth

11.1 Mae wedi'i nodi bod dosbarthiadau aneddiadau'n amrywio ychydig rhwng y ddau awdurdod, fodd bynnag, ni fydd hyn yn gwrthdaro â pholisïau cysylltiedig na thwf pob anheddiad.

12. Pam mae angen adolygiad?

12.1 Mae angen adolygu'r hierarchaeth aneddiadau am y rhesymau canlynol:

- sicrhau bod y CDLI Newydd yn rhoi ystyriaeth i astudiaethau'r Cynllun Gofodol;
- sicrhau bod y CDLI Newydd, cyhyd â bo hynny'n ymarferol, yn gyson â CDLI awdurdodau cyfagos; a'r
- angen i'r CDLI Newydd ymateb yn well i dai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol, yn enwedig yn yr aneddiadau llai.

13 Cymariaethau polisi trawsffiniol

Prif Bentrefi – Conwy

13.1 Mae Prif Bentrefi yn cynnwys o leiaf 100 o anheddau, ysgol gynradd, gwasanaeth bysiau rheolaidd (gan ystyried gwahanol amgylchiadau rhai cymunedau gwledig) a gan amlaf, siop, swyddfa'r post a thŷ tafarn a chanolfan gymunedol neu fan cyfarfod arall. Mae'r rhain yn cynnwys Betws-yn-Rhos, Cerrigydrudion, **Dolgarrog**, **Dwygyfylchi/Capelulo**, Eglwysbach, Glan Conwy, Llanddulas, Llanfair Talhaiarn, Llangernyw, Llansannan, Llysfaen, **Trefriw, Tal-y-bont a Chastell**.

13.2 Fel yn yr Ardaloedd Trefol, mae tai ar hyn o bryd yn cael eu darparu drwy gyfuniad o ymrwymïadau a safleoedd dyranedig a rhai ar hap. Yn achos Prif Bentrefi, fel arfer, safleoedd sy'n gallu darparu deg annedd neu fwy sy'n cael eu dyrannu. Mae cyfran o'r anheddau ar bob safle dyranedig fel arfer yn cael ei darparu ar gyfer tai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol, yn unol â pholisïau sy'n cael eu datblygu ar dai fforddiadwy a chanllawiau cenedlaethol. Ar hyn o bryd, pan mae tystiolaeth bod angen penodol o fewn cymuned, gall safle gael ei neilltuo ar gyfer 100% o dai fforddiadwy at anghenion lleol, yn amodo ar ganlyniad asesiad hyfywedd.

13.5 Mae Prif Bentrefi hefyd yn darparu lle i ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden a ganiateir ar raddfa sy'n gymesur â swyddogaeth yr anheddiad.

13.6 *Cymharu â dull Parc Cenedlaethol Eryri.*

'Mae Canolfannau Gwasanaethau Lleol a Threfi Gwasanaethau ym Mharc Cenedlaethol Eryri fel arfer â phoblogaeth o fwy na 500, ysgol gynradd, meddygfa, swyddfa'r post a siop fwyd leol. Mae ganddynt hefyd ystod o gyfleusterau cymunedol a gwasanaeth cludiant cyhoeddus da.

14. **Mân Bentrefi**

14.1 Mae gan Fân Bentrefi yng Nghonwy fel arfer rhwng 50 a 100 o anheddau, ac un cyfleuster cymunedol neu fwy. Er nad yw'r CDLI Newydd o bosib' yn dyrannu tir i'w ddatblygu mewn Mân Bentrefi (yn amodol ar y dewis twf), mae'n debygol y bydd yn caniatáu tai fforddiadwy at anghenion lleol o fewn neu ar ymylon yr aneddiadau. Dylai'r hyblygrwydd hwn annog mwy o geisiadau ar gyfer tai fforddiadwy at anghenion lleol yn y Mân Bentrefi.

14.2 Gall Mân Bentrefi hefyd ddarparu lle i ddatblygiadau manwerthu, masnachol a hamdden a ganiateir ar raddfa sy'n gymesur â swyddogaeth yr anheddiad.

14.3 *Cymharu â dull Parc Cenedlaethol Eryri.*

Mae aneddiadau cyfatebol 'Mân Bentrefi' Conwy yn cael eu galw'n aneddiadau llai gan Awdurdod y Parc (Dolgarrog, Dwygyfylchi, Tal-y-bont, Llanbedr-y-cennin a Threfriw). Mae poblogaeth y rhain dros 50 ac mae un cyfleuster lleol allweddol neu fwy ynddynt a chyfleusterau cymunedol ychwanegol. Nid yw tai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol ond yn cael eu caniatáu yn y 'Pentrefi Llai'. Mae hwn yn ddull tebyg i 'Fân Bentrefi' o fewn CDLI Conwy.

15. **Pentrefannau**

15.1 Pentrefannau yw'r categori lleiaf o aneddiadau. Maent yn ffurfio clwstwr hawdd ei adnabod o anheddau, fel arfer rhwng 20 a 50. Yn aml, mae ganddynt hefyd un cyfleuster cymunedol neu fwy. Fodd bynnag, mae gwasanaethau cludiant cyhoeddus yn gyffredinol wael neu nid oes rhai ac mae'n rhaid rheoli graddfa datblygiadau'n llym. Ni waeth pa ddewis twf y penderfynir arno, mae'n annhebygol y bydd dyraniadau na ffiniau aneddiadau'n cael eu dynodi mewn Pentrefannau. Fodd bynnag, efallai y bydd datblygiad preswyl ar raddfa fechan gyda blaenoriaeth ar gyfer tai ychwanegol ar gyfer anghenion lleol o fewn neu ar ymyl annedd yn cael ei ganiatáu, yn ogystal â

datblygiadau bach eraill ar dir a ddatblygwyd o'r blaen neu ddatblygiad sy'n cynnal hyfywedd y pentrefan.

15.2 *Cymharu â dull Parc Cenedlaethol Eryri.*

Ym Mharc Cenedlaethol Eryri, mae gan bentrefannau (Capelulo a Nebo) boblogaeth sy'n is na 70, nid oes ganddynt unrhyw gyfleusterau lleol allweddol ac ychydig iawn o gyfleusterau cymunedol sydd yno. Ni fydd unrhyw ffin i anheddiad sy'n bentrefan. Bydd tai fforddiadwy sengl ar gyfer anghenion lleol yn cael eu caniatáu (2/3 ar draws cyfnod y Cynllun o 15 mlynedd). Mae hwn yn ddull tebyg i'r un o fewn CDLI Conwy.

16. Materion

- 16.1 Mae angen bod yn gyson. Er bod hierarchaethau'n amrywio mymryn rhwng yr awdurdodau, mae'r dulliau polisi cyfredol yn debyg; ond mae nifer o faterion wedi'u nodi, sy'n cynnwys:

Trefriw

- 16.2 Mae materion difrifol o ran y dirwedd a'r perygl o lifogydd sy'n cyfyngu ar faint y gall yr anheddiad ddatblygu, yn enwedig o ran tai. Y prif broblemau yw cyfyngiadau oherwydd perygl o lifogydd, y dirwedd a ffiniau'r sir. Mae mapio'r cyfyngiadau'n dangos nad oes lle i ddatblygu ymhellach o fewn ardal ACLI Conwy ac y bydd yn rhaid dod o hyd i dai yn y dyfodol yn rhywle arall ym Mwrdeistref Sirol Conwy neu ym Mharc Cenedlaethol Eryri.

Dwygyfylchi a Chapelulo

- 16.3 Bydd y ffin o amgylch anheddiad Dwygyfylchi'n aros gan fod hwn yn cael ei gyfrif yn brif bentref. Bydd ymestyn ffin yr anheddiad o gwbl yn ganlyniad i broses y CDLI Newydd.

Safleoedd Eithriadau

- 16.4 Yn debyg i'r sefyllfa yn Nhrefriw, mae cyfyngiadau oherwydd y parth llifogydd C2 a'r dirwedd ar aneddiadau Tal-y-bont a Dolgarrog. Os yw'r aneddiadau i gael eu cefnogi i dyfu, yna mae'n debygol y bydd angen i ACLI Conwy ddod o hyd i safleoedd sy'n eithriadau gan mai ychydig iawn o gyfleoedd sydd yn y Parc.

17. Argymhellion

17.1 Mae'r camau gweithredu yn cynnwys:

- Angen cydnabod nad oes mwy o le yn Nhrefriw. Mae hyn o ganlyniad i gyfyngiadau o ran perygl o lifogydd, y dirwedd a ffiniau'r sir. Bydd yn rhaid bodloni'r angen am dai yn y gymuned yn y dyfodol yn rhywle arall ym Mwrdeistref Sirol Conwy neu'r Parc Cenedlaethol.
- Angen i'r awdurdodau gydweithio'n agos er mwyn cynorthwyo ym mhroses y CDLI Newydd a sicrhau cysondeb yn y dulliau o ran twf a dosbarthiad gofodol ac amcanion cydweithredol fel llwybrau Teithio Llesol ac isadeiledd gwyrdd.

Atodiad 1

Tabl 10.1a: Poblogaeth, Cyfleusterau a Gwasanaethau sydd ym mhob Anheddiad.

Mae mwy o wybodaeth ar gael ar wefan CBSC ar: <http://www.conwy.gov.uk/cy/Council/Statistics-and-research/Population/Population-profile-for-Conwy-County-Borough.aspx>

Anheddiad	Poblogaeth 2017 (Swyddfa Ystadegau Gwladol)	Rhan	Ystod o siopau a gwasanaethau	Meddygfa		Mynediad at addysg uwchradd	Ystod o gyfleoedd cyflogaeth	Mynediad rhwydd i ganol y dref heb gar	Nifer y meini prawf wedi'u bodloni
Abergele / Pensarn	10,750	Ardal Cyngor Cymuned Abergele)	✓	✓		✓	✓	✓	5
Bae Colwyn	25,350	(Ardaloedd Cyngorau Cymuned Bae Colwyn, Hen Golwyn a Llandrillo-yn-Rhos)	✓	✓		✓	✓	✓	5
Conwy	5,050	(Rhanbarth etholiadol)	✓	✓		✓	✓	✓	5
Deganwy / Llanrhos	4,800	(Rhanbarth etholiadol)	✓	✓		X	✓	✓	4
Llandudno (gan gynnwys Craig y Don/Craigside)	15,850	(Rhanbarthau etholiadol Craig y Don, y Gogarth, Mostyn a Thudno)	✓	✓		✓	✓	✓	5
Cyffordd Llandudno	7,700	(Rhanbarthau etholiadol Marl a Phensarn)	✓	X		X	✓	✓	4
Llanfairfechan	3,800	(Ardal y Cyngor Cymuned)	✓	✓		X	✓	✓	4
Llanrwst	3,300	(Ardal y Cyngor Cymuned)	✓	✓		✓	✓	✓	5
Mochdre	2,000	(Ardal y Cyngor Cymuned)	✓	X		X	✓	✓	3

Penmaenmawr	2,700	(Rhanbarth etholiadol Pant-yr-Afon/ Penmaenan)	✓	X		X	✓	✓	3
Bae Penrhyn/ Penrhynside	4,800	(Rhanbarth etholiadol)	✓	X		✓	✓	✓	4
Towyn/Bae Cinmel	8,450	(Ardal y Cyngor Cymuned)	✓	X		X	✓	✓	3
Glan Conwy	2,250	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	✓		X	X	✓	2
Llysfaen	2,800	(Ardal y Cyngor Cymuned)	✓	X		X	X	✓	2
Llanddulas	1,650	(Ardal y Cyngor Cymuned yn cynnwys Rhyd-y-foel)	✓	X		X	X	X	1
Dwygyfylchi	1,350	(Rhanbarth etholiadol Capelulo)	X	X		X	X	✓	1
Betws-yn-Rhos	1,050	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Caerhun	1,300	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Cerrigydrudion	750	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Dolgarrog*	450	(Ardal y Cyngor Cymuned gan gynnwys y rhan o fewn PCE)	X	X		X	X	X	0
Eglwysbach	900	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Llanfair Talhaiarn	1,050	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	✓		X	X	X	1
Llangernyw	1,050	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Llansannan	1,400	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Llysfaen	2,800	(Ardal Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	✓	1

Trefriw*	800	(Ardal y Cyngor Cymuned gan gynnwys y rhan o fewn PCE)							
Tal-y-bont/Castell		yng Nghaerhun	X	X		X	X	X	0
Bryn Pydew		ym Mae Penrhyn	X	X		X	X	X	0
Glanwydden		ym Mae Penrhyn	X	X		X	X	X	0
Groes		yn Llansannan	X	X		X	X	X	0
Henryd	750	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Llanbedr-y-cennin		yng Nghaerhun	X	X		X	X	X	0
Llanddaged	600	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Llanelian		(CC Betws -yn-Rhos)	X	X		X	X	X	0
Llangwm	500	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Llanefydd	600	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Pentrefelin		yng Nglan Conwy	X	X		X	X	X	0
Pentrefoelas	350	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Rhyd-y-foel		yn Llanddulas	X	X		X	X	X	0
Rowen*		yng Nghaerhun	X	X		X	X	X	0
Llansan Siôr		(CC Abergele)	X	X		X	X	X	0
Tal-y-cafn		yn Eglwysbach	X	X		X	X	X	0
Tyn-y-groes		yng Nghaerhun	X	X		X	X	X	0
Bodtegwel		(CC Abergele)	X	X		X	X	X	0
Bryn Rhyd-yr-arian		yn Llansannan	X	X		X	X	X	0
Bryn-y-maen		ym Mae Colwyn (rhanbarth etholiadol Rhiw)	X	X		X	X	X	0
Brymbo		yn Eglwysbach	X	X		X	X	X	0
Bylchau		yn Llansannan	X	X		X	X	X	0
Cefn Berain		yn Llanefydd	X	X		X	X	X	0
Capelulo*		yn Nwygyfylchi	X	X		X	X	X	0
Cefn Brith		CC Cerrigydrudion	X	X		X	X	X	0

Dinmael		CC Llangwm	X	X		X	X	X	0
Glan Rhyd			X	X		X	X	X	0
Glasfryn		CC Cerrigydrudion	X	X		X	X	X	0
Groesffordd		CC Henryd	X	X		X	X	X	0
Gwytherin		CC Llangernyw	X	X		X	X	X	0
Hendre		CC Llanddulas	X	X		X	X	X	0
Llanfihangel Glyn Myfyr	200	(Ardal y Cyngor Cymuned)	X	X		X	X	X	0
Maerdy		CC Llangwm	X	X		X	X	X	0
Melin-y-coed		Ddim i'w weld	X	X		X	X	X	0
Nebo*		Ddim i'w weld	X	X		X	X	X	0
Pandy Tudur		CC Llangernyw	X	X		X	X	X	0
Pentre Isa			X	X		X	X	X	0
Pentre-llyn-cymer		CC Cerrigydrudion	X	X		X	X	X	0
Pentre Tafarn-y-fedw		CC Llanrwst	X	X		X	X	X	0
Rhydlydan			X	X		X	X	X	0
Tan-y-fron		CC Llansannan	X	X		X	X	X	0
Cyfanswm poblogaeth ardal yr Awdurdod Cynllunio	114,300								
Rhannau o Fwrdeistref Sirol Conwy o fewn PCE	2,550								
Cyfanswm poblogaeth Bwrdeistref Sirol Conwy	116,850								

Atodiad 2.1 Sgiliau iaith Gymraeg yn ôl ardal cyngor cymuned, 2011

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011 tabl KS207WA, Swyddfa Ystadegau Gwladol

	Pob person 3 oed a hŷn	Dim sgiliau Cymraeg	Deall Cymraeg llafar yn unig*	Gallu siarad Cymraeg	Gallu siarad, darllen ac ysgrifennu Cymraeg	Cyfuniad arall o sgiliau
Cymru	2,955,841	2,167,987	157,792	562,016	430,717	199,345
Bwrdeistref Sirol Conwy	111,724	67,716	10,655	30,600	23,063	10,290
Abergele	10,279	7,276	766	2,014	1,492	745
Betws-y-coed	542	214	69	252	199	60
Betws-yn-Rhos	1,020	447	83	473	391	99
Bro Garmon	635	202	49	372	332	52
Bro Machno	596	197	50	340	292	57
Caerhun	1,263	548	124	563	459	132
Capel Curig	198	59	22	113	98	19
Cerrigydrudion	711	123	32	549	508	48
Bae Colwyn	10,605	7,510	911	1,897	1,350	834
Conwy	14,274	8,212	1,732	3,901	2,810	1,520
Dolgarrog	427	142	70	200	132	83
Dolwyddelan	459	167	43	238	215	34
Eglwysbach	914	388	68	448	361	97
Henryd	704	330	96	261	198	80
Llanddoded a Maenan	595	171	44	371	317	63
Llanddulas a Rhyd-y-foel	1,504	1,010	146	308	212	136
Llandudno	20,111	13,506	1,992	4,079	2,933	1,680
Llanfairfechan	3,523	1,350	448	1,646	1,175	550
Llanfair Talhaiarn	1,044	455	102	465	359	128
Llanfihangel Glyn Myfyr	184	44	9	128	120	11
Llangernyw	1,043	303	58	672	585	97
Llangwm	462	153	20	284	249	40
Llanefydd	571	189	30	348	308	44
Llanrwst	3,187	772	397	1,943	1,528	490
Llansanffraid Glan Conwy	2,139	1,067	252	765	567	253
Llansannan	1,299	364	92	831	749	94
Llysfaen	2,621	1,734	253	552	383	251
Mochdre	1,847	1,206	177	416	293	171
Hen Golwyn	7,844	5,062	819	1,719	1,263	700
Penmaenmawr	4,210	2,069	586	1,425	1,018	537
Pentrefoelas	345	86	18	241	211	30
Llandrillo-yn-Rhos	7,422	5,290	596	1,366	965	571
Towyn a Bae Cinmel	8,194	6,720	411	927	594	469
Trefriw	761	316	84	342	261	100
Ysbyty Ifan	191	34	6	151	136	15

Atodiad 2.2 Newid yng nghyfran y siaradwyr Cymraeg 2001-2011, yn ôl cyngor cymuned

Ffynhonnell: Cyfrifiadau 2001 a 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol

	2001		2011		Newid 2001-2011	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cymru	582,368	20.8%	562,016	19.0%	-20,352	-1.7%
Bwrdeistref Sirol Conwy	31,042	29.2%	30,600	27.4%	-442	-1.8%
Abergele	2,008	20.6%	2,014	19.6%	6	-1.0%
Betws-y-coed	298	57.4%	252	46.5%	-46	-10.9%
Betws-yn-Rhos	447	48.5%	473	46.4%	26	-2.1%
Bro Garmon	419	66.5%	372	58.6%	-47	-7.9%
Bro Machno	369	61.1%	340	57.0%	-29	-4.1%
Caerhun	556	47.6%	563	44.6%	7	-3.0%
Capel Curig	115	52.8%	113	57.1%	-2	4.3%
Cerrigydrudion	515	76.4%	549	77.2%	34	0.8%
Bae Colwyn	1,836	19.4%	1,897	17.9%	61	-1.5%
Conwy	4,103	29.8%	3,901	27.3%	-202	-2.5%
Dolgarrog	200	49.9%	200	46.8%	0	-3.1%
Dolwyddelan	232	55.4%	238	51.9%	6	-3.5%
Eglwysbach	439	48.9%	448	49.0%	9	0.1%
Henryd	261	39.0%	261	37.1%	0	-1.9%
Llanddoged a Maenan	347	62.3%	371	62.4%	24	0.1%
Llanddulas a Rhyd-y-foel	352	23.1%	308	20.5%	-44	-2.6%
Llandudno	4,205	21.5%	4,079	20.3%	-126	-1.2%
Llanfairfechan	1,828	50.2%	1,646	46.7%	-182	-3.5%
Llanfair Talhaiarn	421	43.9%	465	44.5%	44	0.6%
Llanfihangel Glyn Myfyr	133	69.6%	128	69.6%	-5	0.0%
Llangernyw	639	66.5%	672	64.4%	33	-2.1%
Llangwm	356	71.2%	284	61.5%	-72	-9.7%
Llanefydd	327	61.2%	348	60.9%	21	-0.3%
Llanrwst	1,876	64.3%	1,943	61.0%	67	-3.3%
Llansanffraid Glan Conwy	790	35.5%	765	35.8%	-25	0.3%
Llansannan	834	67.3%	831	64.0%	-3	-3.3%
Llysfaen	591	23.5%	552	21.1%	-39	-2.4%
Mochdre	434	24.2%	416	22.5%	-18	-1.7%
Hen Golwyn	1,775	24.0%	1,719	21.9%	-56	-2.1%
Penmaenmawr	1,402	37.5%	1,425	33.8%	23	-3.7%
Pentrefoelas	256	77.3%	241	69.9%	-15	-7.4%
Llandrillo-yn-Rhos	1,236	17.8%	1,366	18.4%	130	0.6%
Towyn a Bae Cinmel	814	10.7%	927	11.3%	113	0.6%
Trefriw	448	50.1%	342	44.9%	-106	-5.2%
Ysbyty Ifan	180	83.3%	151	79.1%	-29	-4.2%